

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

EDUCACIÓ
SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA

**Economia i
Emprenedoria**

Aspirant
Ariadna Plans Raubert

Especialitat
ECO

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ

2. PER QUÈ?

Justificació i context

3. QUÈ?

Elements curriculars

Aprentatge interdisciplinari

4. COM?

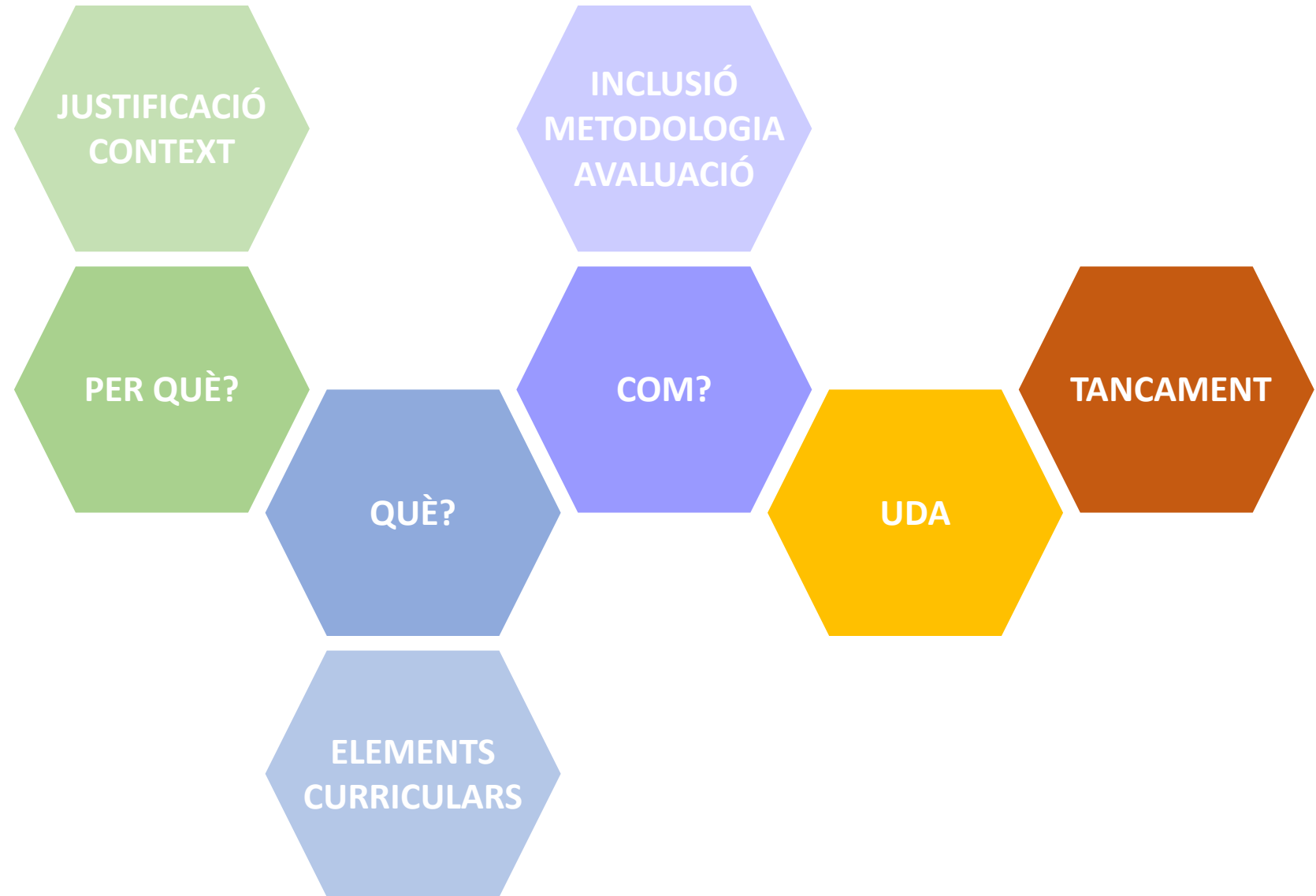
Atenció a tot l'alumnat

Avaluació

Metodologia

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

6. TANCAMENT

UNA IMATGE, DUES IDEES

Relació entre les cares d'un dau

Visió global

Diferència

Creativitat

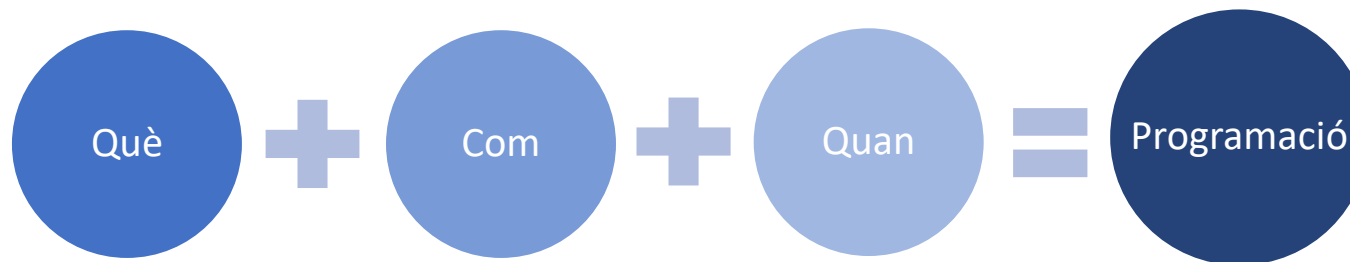

PER QUÈ?

JUSTIFICACIÓ
CONTEXT

*L'educació és l'arma més poderosa
que pots usar per canviar el món.
Nelson Mandela*

JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

PER QUÈ?

JUSTIFICACIÓ
CONTEXT

CONTEXT: CENTRE I GRUP CLASSE

Alt Urgell
INS Joan Brudieu
ESO + Batxillerat + CF + Altres

Grup de 15 alumnes + Divers
TA: 1 persona Dislèxia + 2 persones TDAH
Pla Individualitzat metodològic

ELEMENTS CURRICULARS

Pàg.3-6
A-2 a A-6
UDA

Diagrama de programació d'Economia i Emprenedoria:

- Objectius etapa** (Violeta)
- Objectius Economia Emprenedoria** (Violeta)
- Objectius aprenentatge** (Violeta)
- Continguts Economia Emprenedoria** (Groc)
- Competències bàsiques** (Blau)
- Competències clau** (Blau)
- Continguts clau** (Blau)

Relacions i Continguts:

- Objectius etapa i Objectius Economia Emprenedoria estan relacionats amb Competències bàsiques i Competències clau.
- Objectius Economia Emprenedoria i Objectius aprenentatge estan relacionats amb Continguts clau.
- Objectius aprenentatge i Continguts Economia Emprenedoria estan relacionats amb Competències bàsiques.
- Continguts Economia Emprenedoria i Competències bàsiques estan relacionats amb Continguts clau.

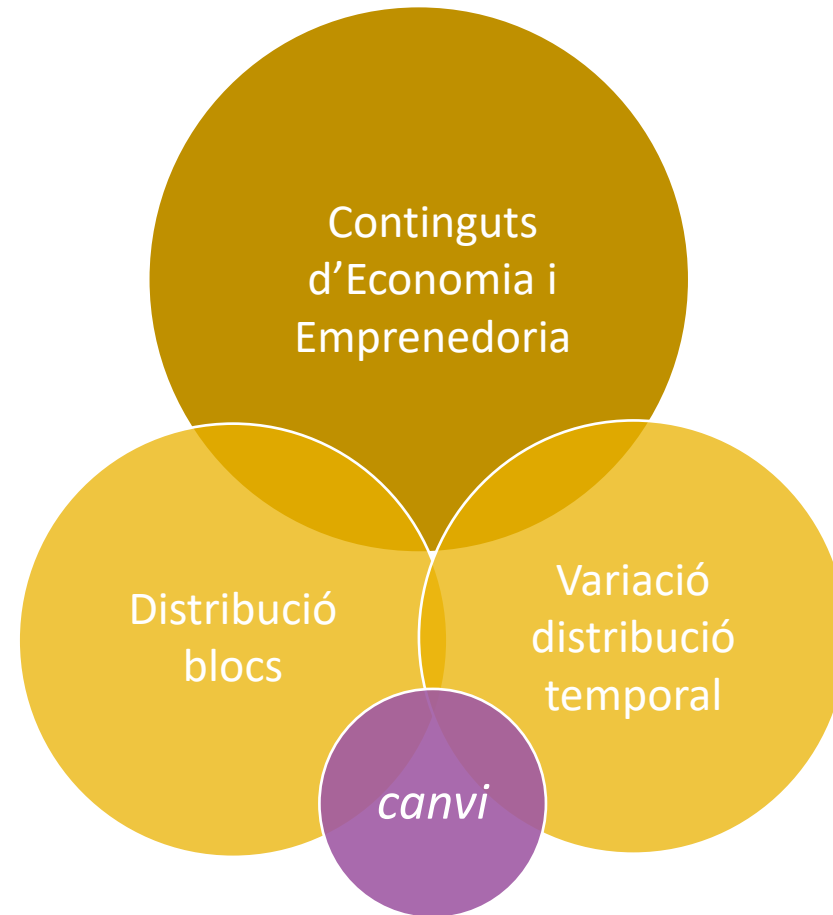
Continguts clau detallats:

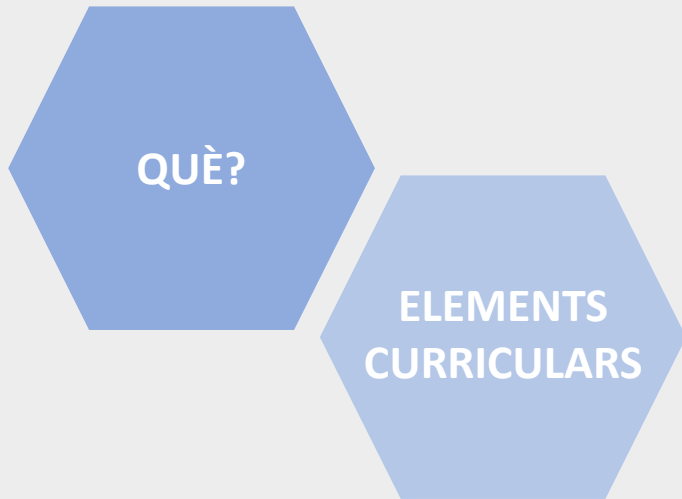
- CBS 3-5-7-11-12
- CBM 6-12
- CBD 2-4-5-6-11
- CBPS 1-2-3-4

CONTINGUTS D'ECONOMIA I EMPRENEDORIA

QUÈ?

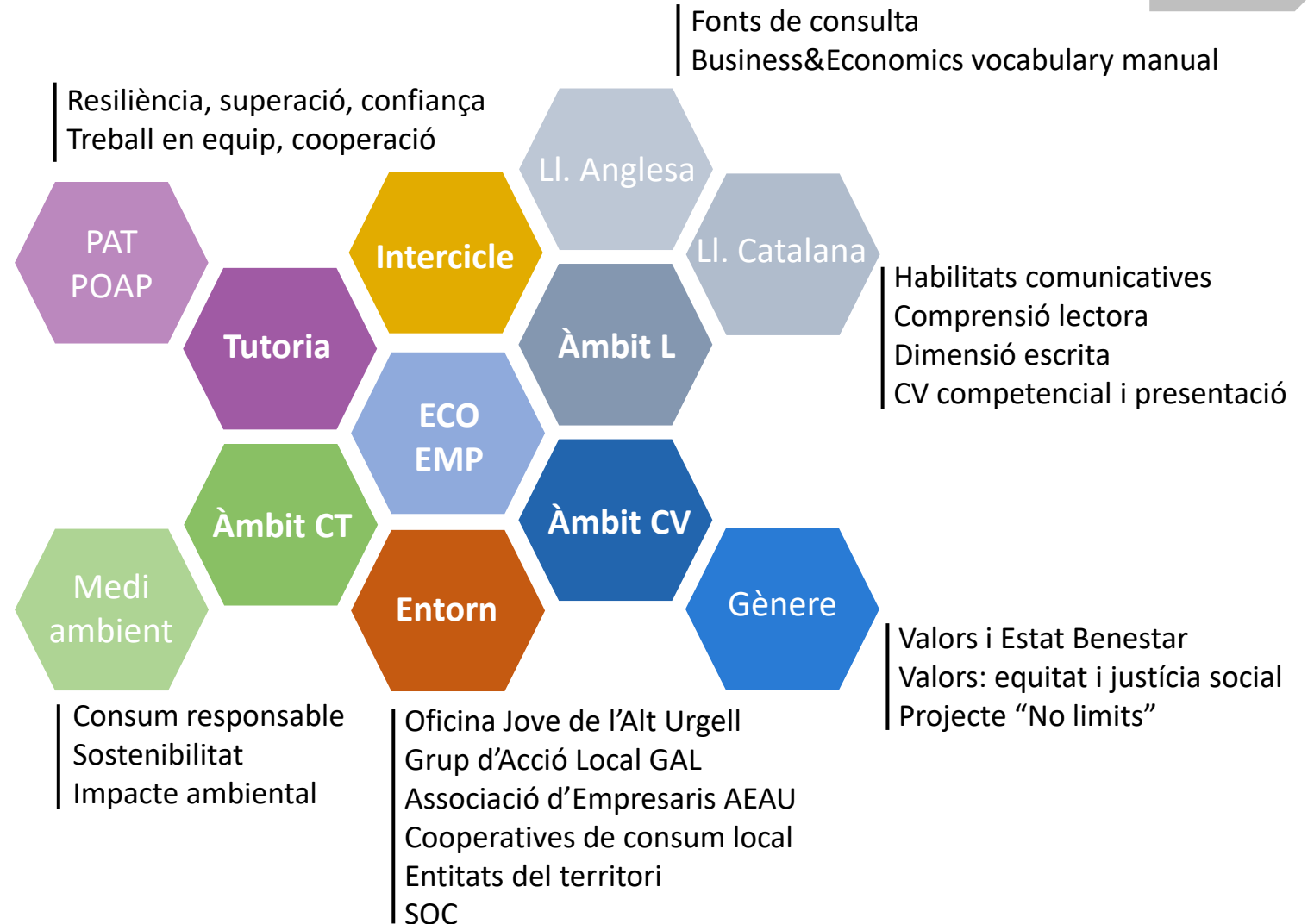
ELEMENTS
CURRICULARS

APRENTATGE INTERDISCIPLINARI

A-14
A-15
UDA

PERSPECTIVA DE GÈNERE

Docència sensible al gènere

QUÈ?

ELEMENTS
CURRICULARS

PERSPECTIVA
GÈNERE

Continguts
econòmics

Dades
desagregades

Llenguatge
inclusiu

- Valor econòmic del treball domèstic i de cures
- Bretxa salarial
- Bretxa de gènere en els estudis de grau i CF
- Mercat laboral; segregació horitzontal i vertical
- Lideratge femení i softskills
- Paritat a l'Administració Pública
- Aproximació a la Llei 17/2015
- Eixos d'opressió des d'una perspectiva global

COM?

INCLUSIÓ
METODOLOGIA
AVALUACIÓ

*La inclusió és un procés sense fi que cerca maneres més eficaces de respondre a la diversitat present de l'alumnat.
Ainscow (2005).*

INCLUSIÓ I ATENCIÓ A TOT L'ALUMNAT

Decret 187/2015
Decret 150/2017
Materials

DIVERSITAT

Necessitats
Formes i nivells
d'aprenentatge
Interessos

MESURES PER A TOTS ELS ALUMNES

Diversitat d'opcions + Bastides suport
Suport docent + Metacognició; compensació

MESURES ADDICIONALS

TA; DISLÈXIA + TDAH
PI adaptacions metodològiques

FLEXIBILITZACIÓ APRENTATGE + POTENCIAR FORTALESES

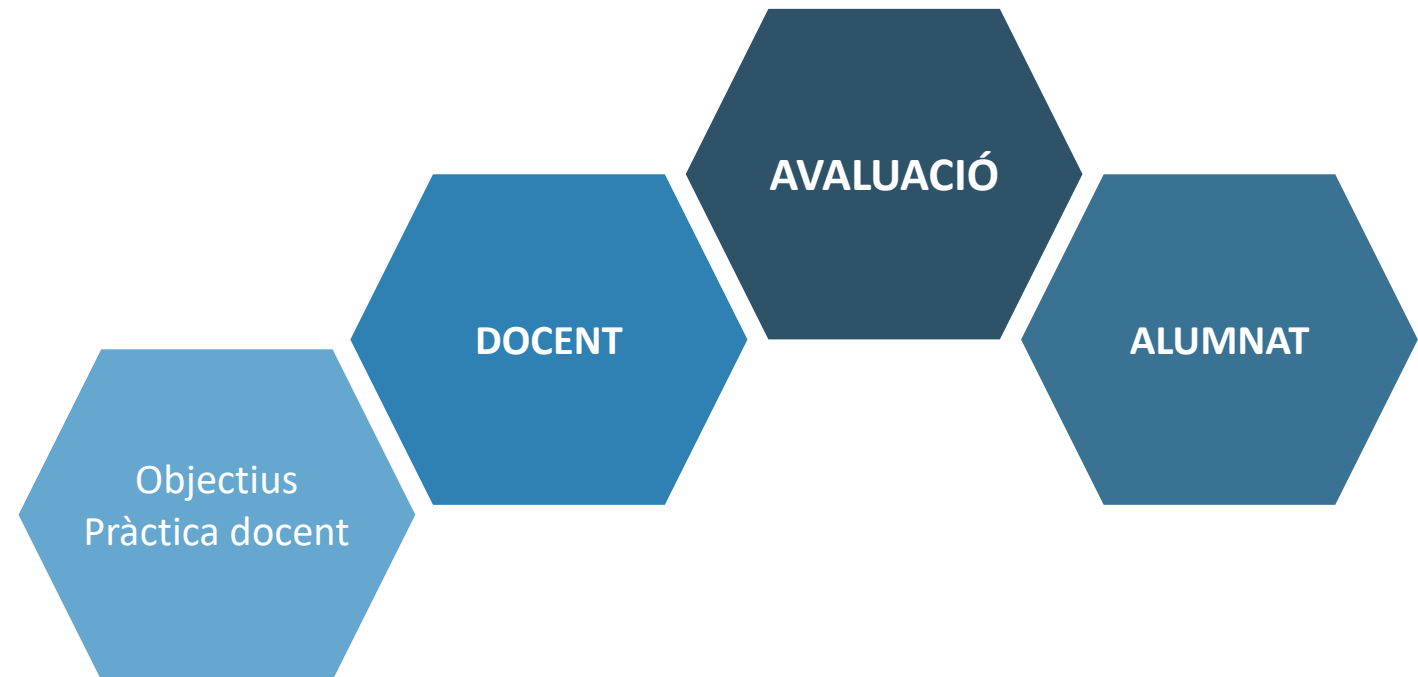

CAPACITACIÓ EN L'AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL

AVALUACIÓ

Avaluació motor de canvi i superació

Decret 187/2015 + Ordre ENS 108/2018

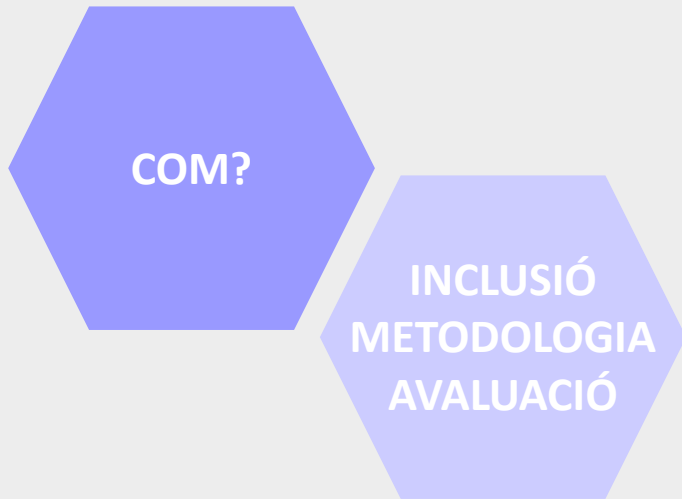
COM?

INCLUSIÓ
METODOLOGIA
AVALUACIÓ

Una visió competencial de l'aprenentatge comporta canviar què, com, quan i perquè s'avalua.

Neus Sanmartí

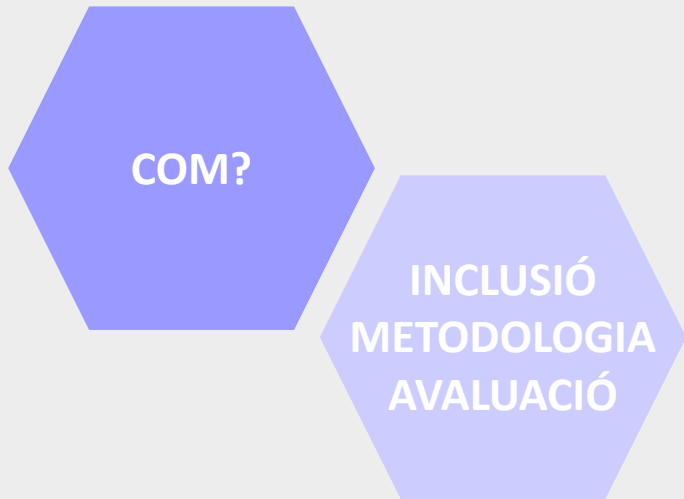

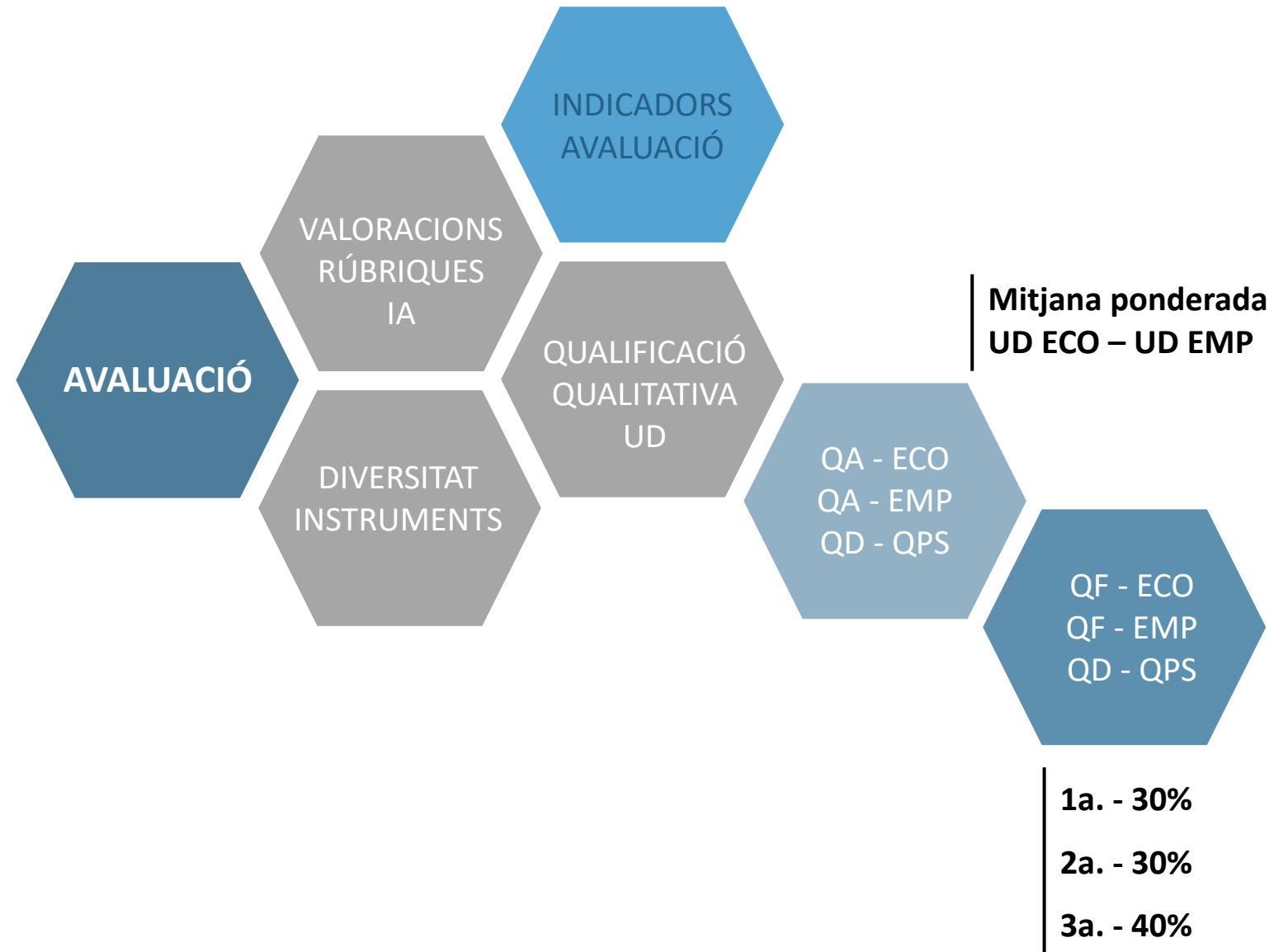
AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

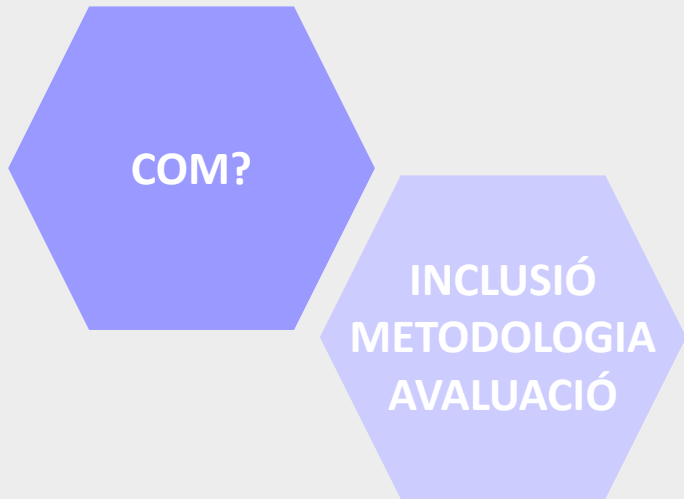
A-11
A-12
UDA

AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

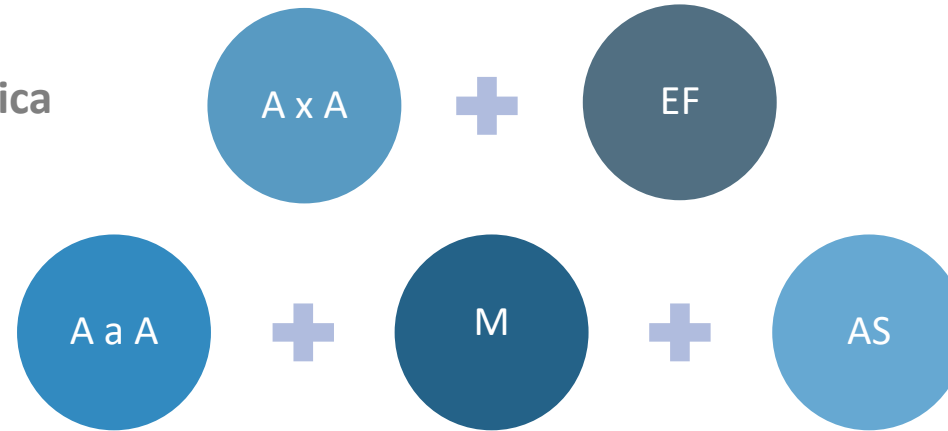

L'art d'ensenyar és l'art d'ajudar a descobrir.
Mark Van Doren

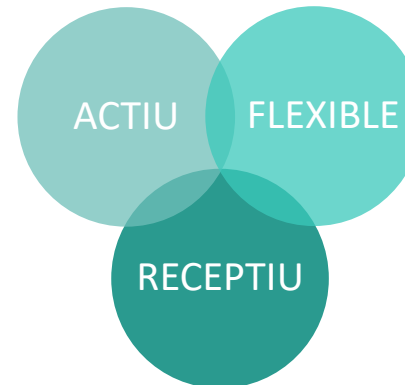

METODOLOGIA

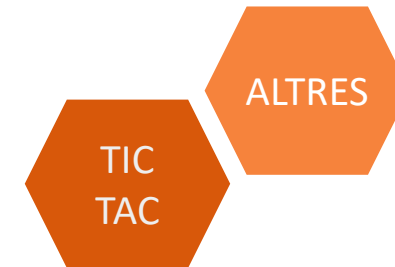
Línia metodològica

Estratègies

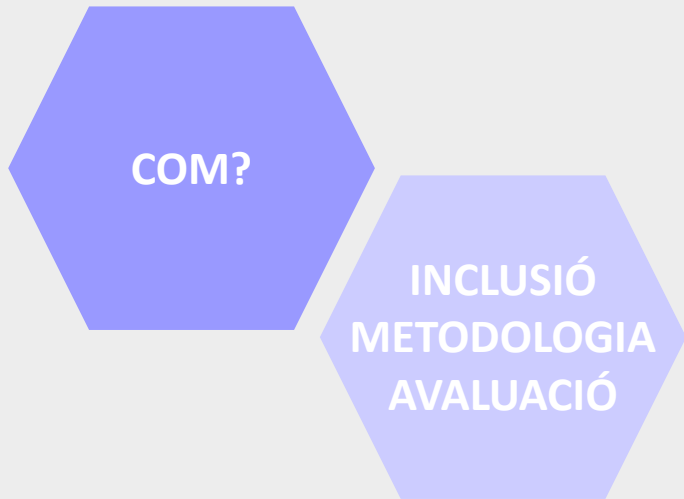
Recursos

METODOLOGIA

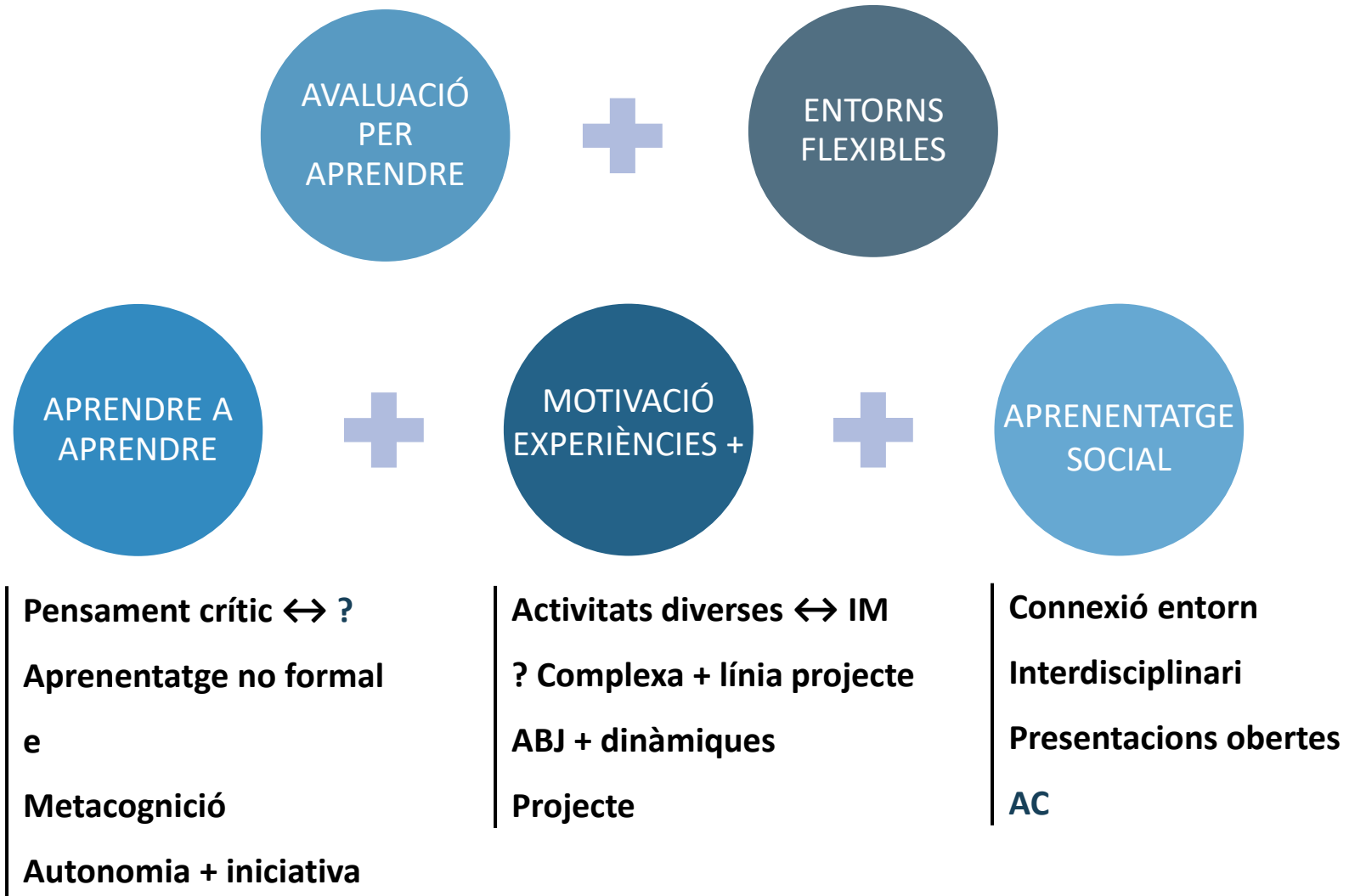
ACTIVA
CONTEXTUALITZADA
CONSTRUCTIVISTA
NEUROCIÈNCIA

Èxit educatiu
Continuïtat formativa

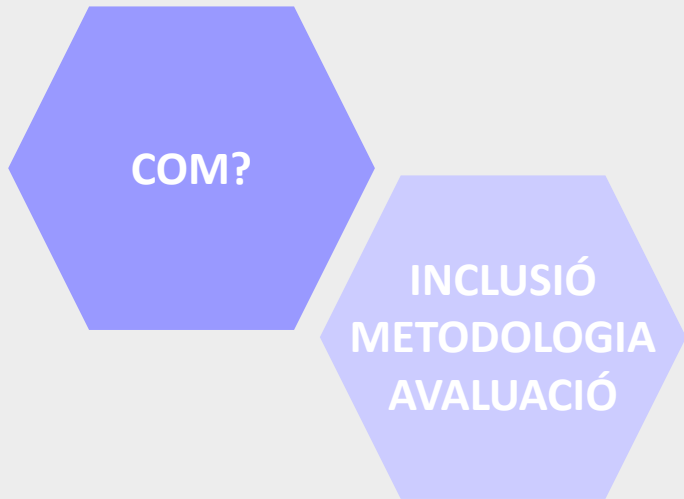

METODOLOGIA

Línia metodològica

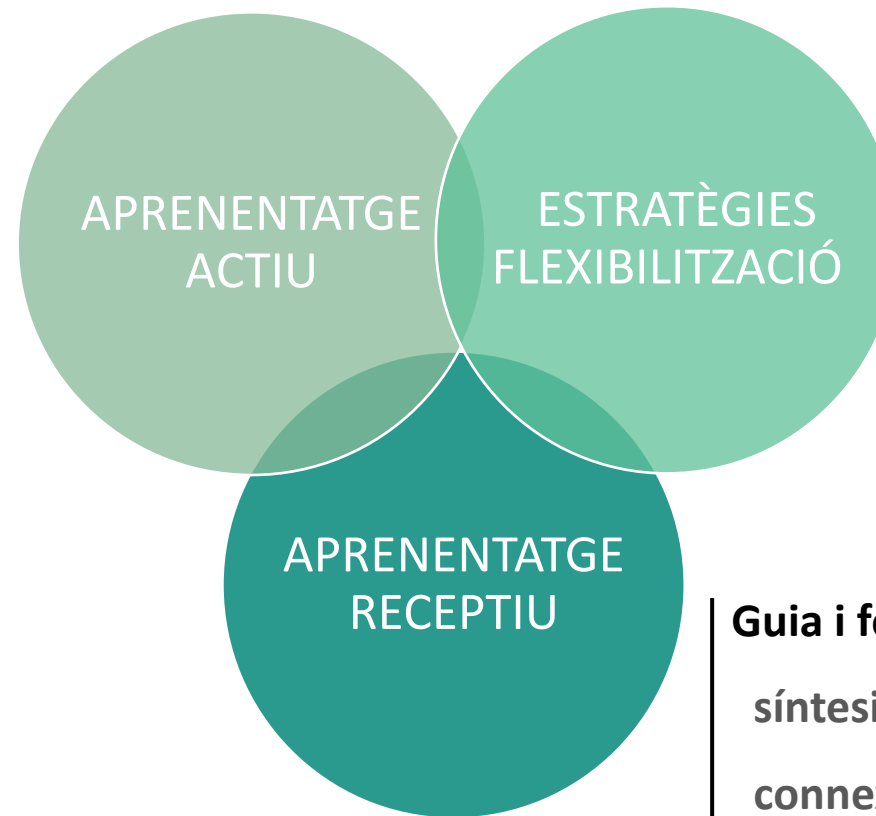

A-7
A-8
A-9

METODOLOGIA

Estratègies

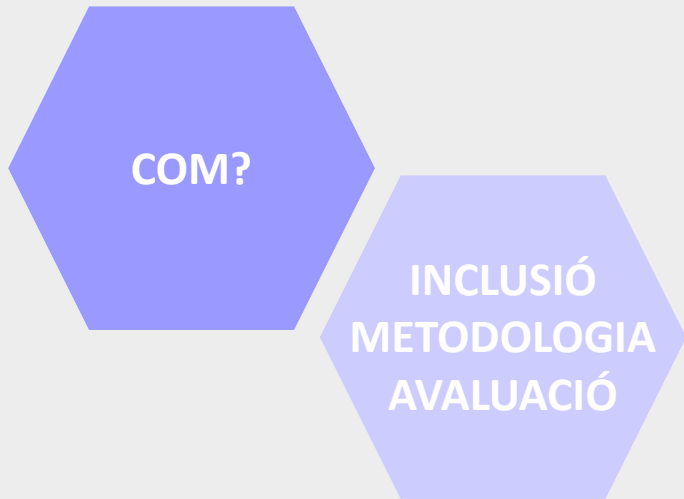
Guia i font d'informació:

síntesi i repàs

connexió idees

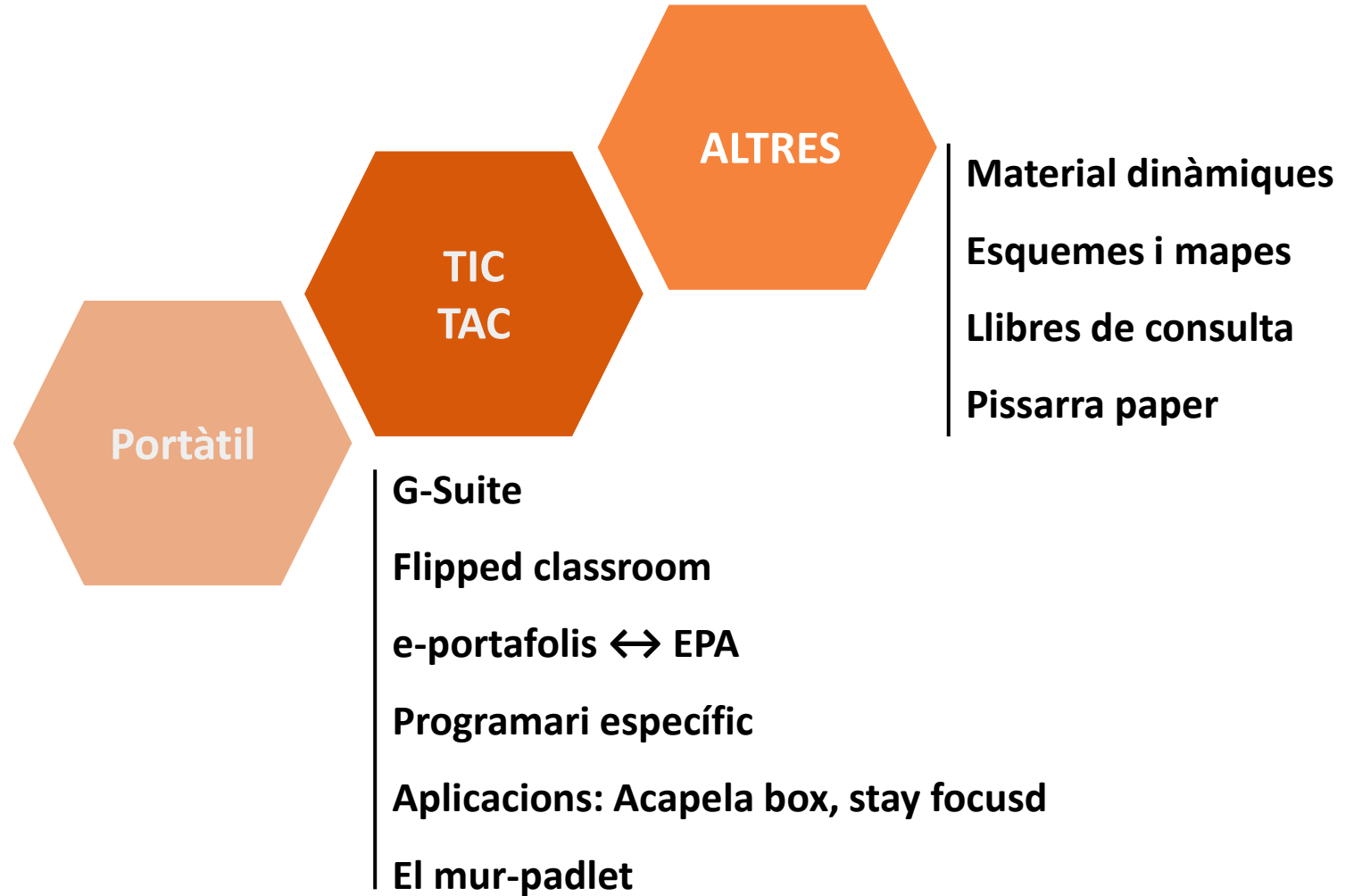
més complexes

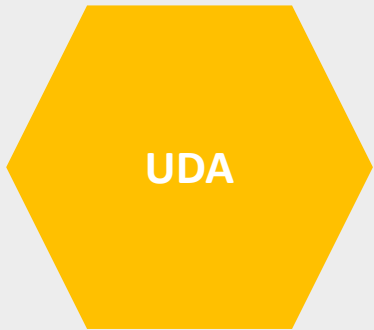

METODOLOGIA

Recursos

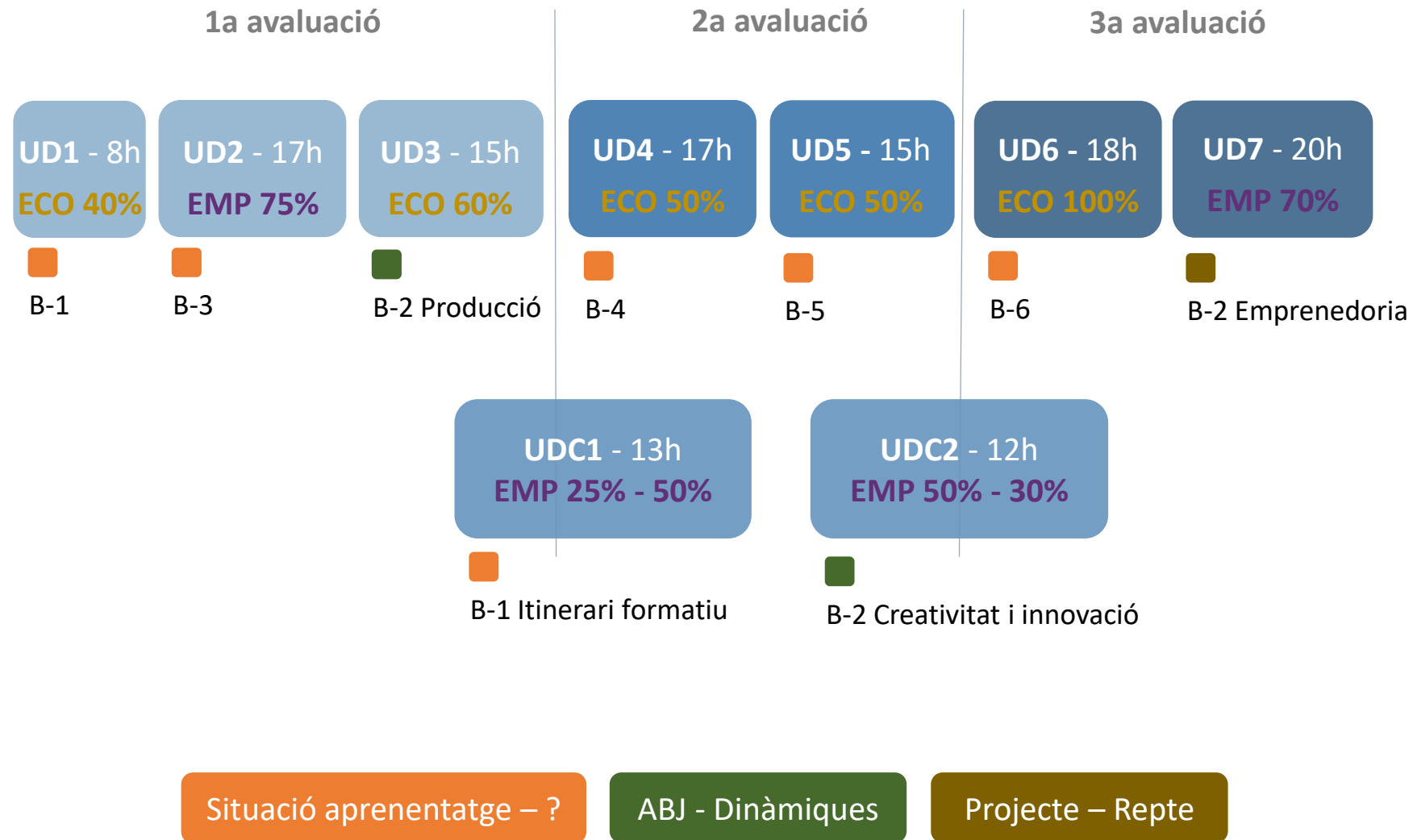

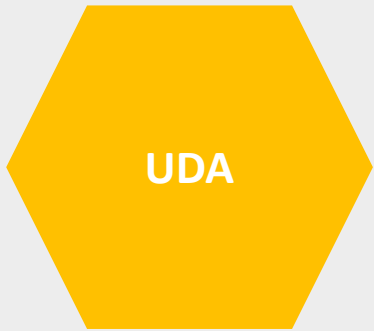

*Jo no ensenyo als meus alumnes,
només els proporciono les condicions
en què puguin aprendre.
Albert Einstein*

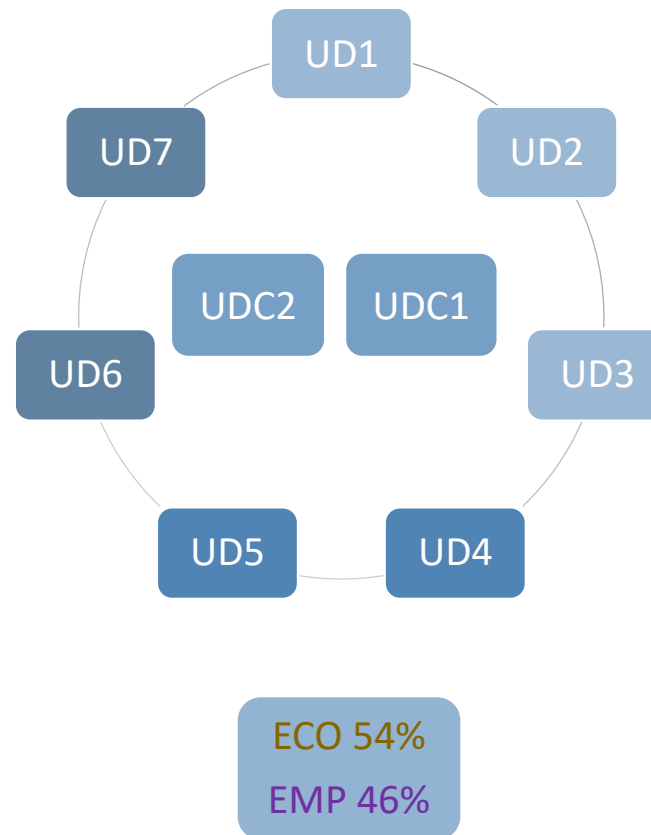

UNITATS DIDÀCTIQUES D'AULA

UNITATS DIDÀCTIQUES D'AULA

UD1 Obrim la mirada? L'economia més enllà dels diners

UD2 Ens ho podem permetre?

UD3 Involucra't en el joc!

UDC1 Enreda't amb el teu futur!

UD4 Res no és gratuït!

UD5 Crisis? What crisis?

UDC2 T'atreveixes a hackejar la teva creativitat?

UD6 Interconnectats!

UD7 Més emprenedors que mai! Tu, pots!

TANCAMENT

*Quan es vol saber alguna cosa, el
millor que es pot fer és preguntar-la.
Georges Duhamel*

TANCAMENT

Preguntes?

Presentació i materials disponibles (PDF)

MOLTES GRÀCIES!

ECONOMIA I EMPRENEDORIA

UD4

Res no és gratuït!

Aspirant
Ariadna Plans Raubert

Especialitat
ECO

ÍNDEX

1. PER QUÈ?

Context i finalitat

2. QUÈ?

Objectius, competències i continguts

3. COM?

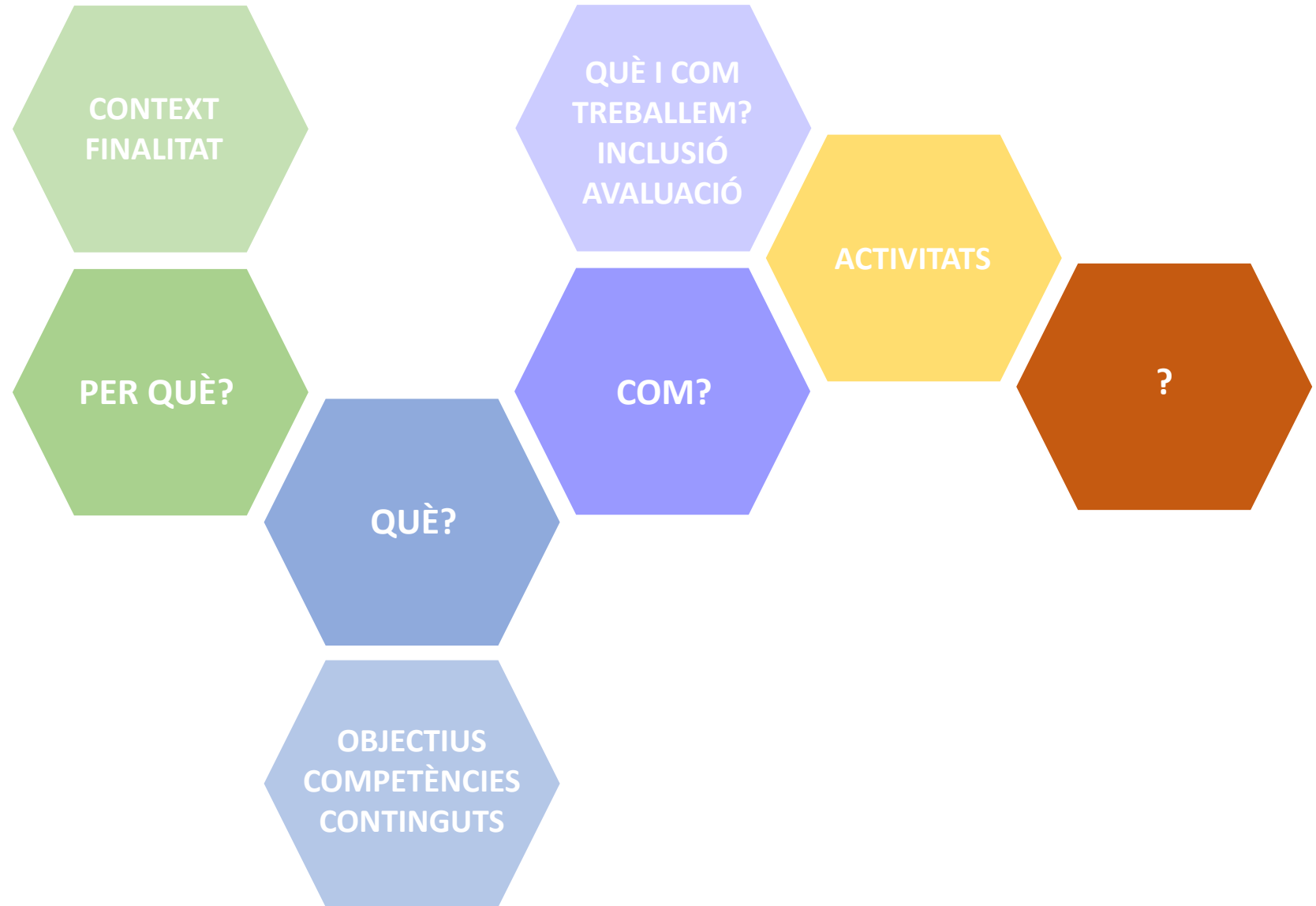
Què i com treballem?

Activitats

Atenció a tot l'alumnat

Avaluació

4. TANCAMENT

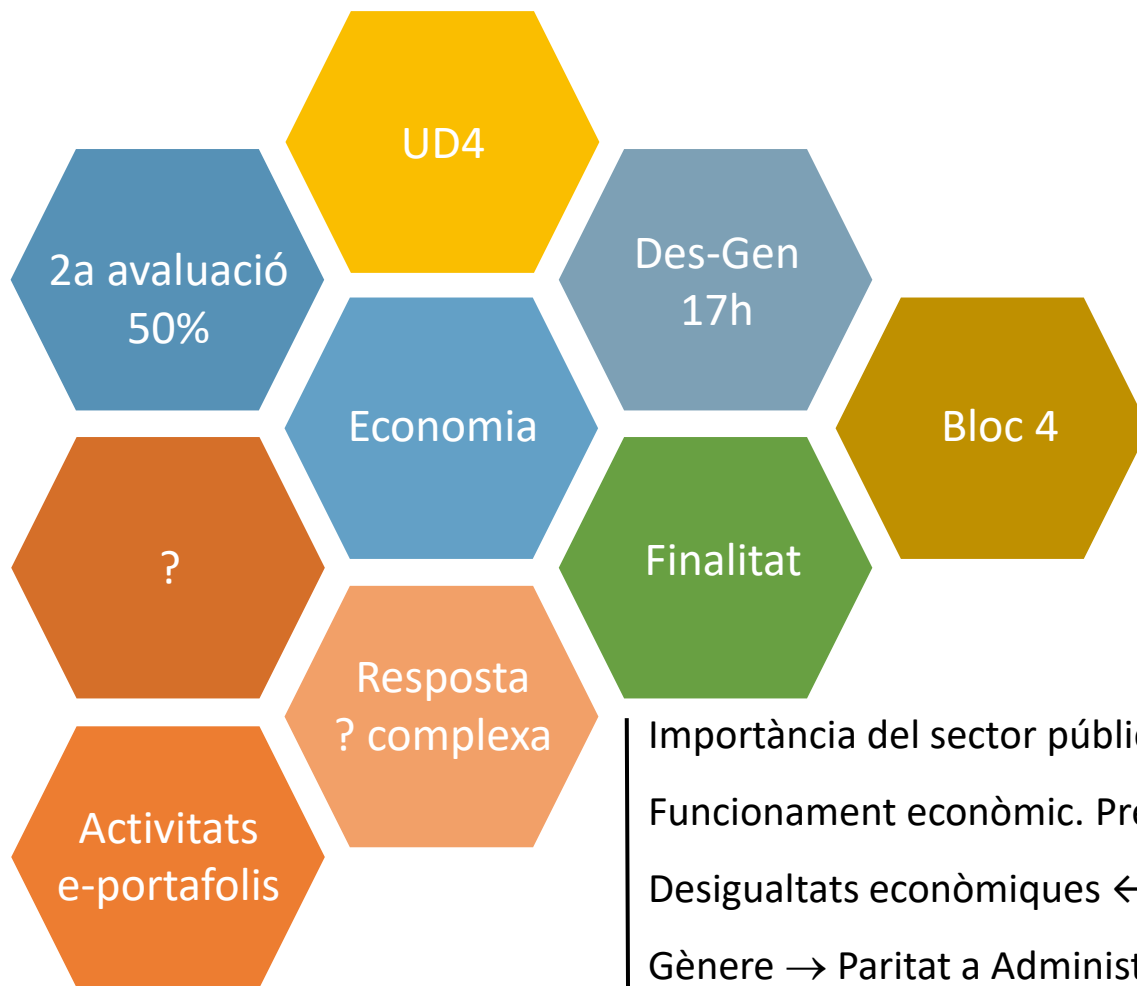

PER QUÈ?

CONTEXT
FINALITAT

CONTEXT

UD4 Res no és gratuït!

Importància del sector públic i de l'Estat del Benestar
Funcionament econòmic. Pressupost (I-D-Resultat).
Desigualtats econòmiques ↔ mesures compensació
Gènere → Paritat a Administració + lideratge femení.
Treball en equip → *recurs + contingut*
Construir coneixement ↔ aplicacions informàtiques

UD4 Res no és gratuït!

PER QUÈ?

CONTEXT
FINALITAT

FINALITAT

UD4 Res no és gratuït!

Situació d'aprenentatge

Donem poca importància a que puguem anar d'un poble a un altre per una **carretera asfaltada**, a tenir **enllumenat públic**, a que la gent gran rebi una pensió, a **anar a l'institut**, a **anar al metge** o a que ens atenguin en un hospital de la Seguretat Social sense haver de pagar de forma directa. **Però qui ho paga tot això? Amb quins diners?** El **sector públic**, s'ocupa de la gestió d'aquests serveis i **el benestar i el desenvolupament social**, són alguns dels seus objectius.

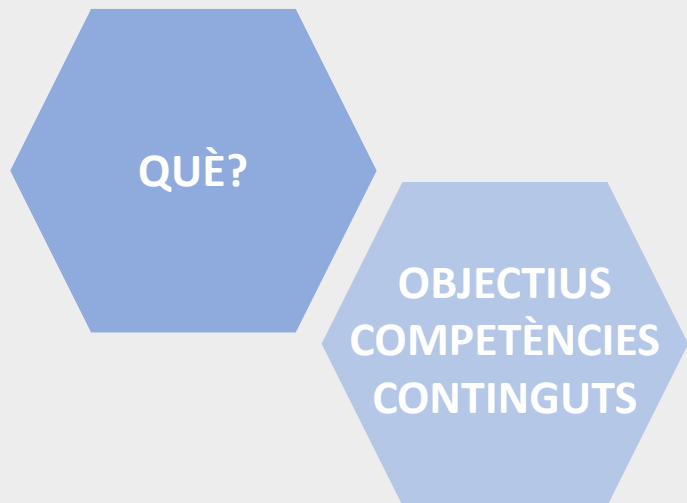

Pregunta complexa

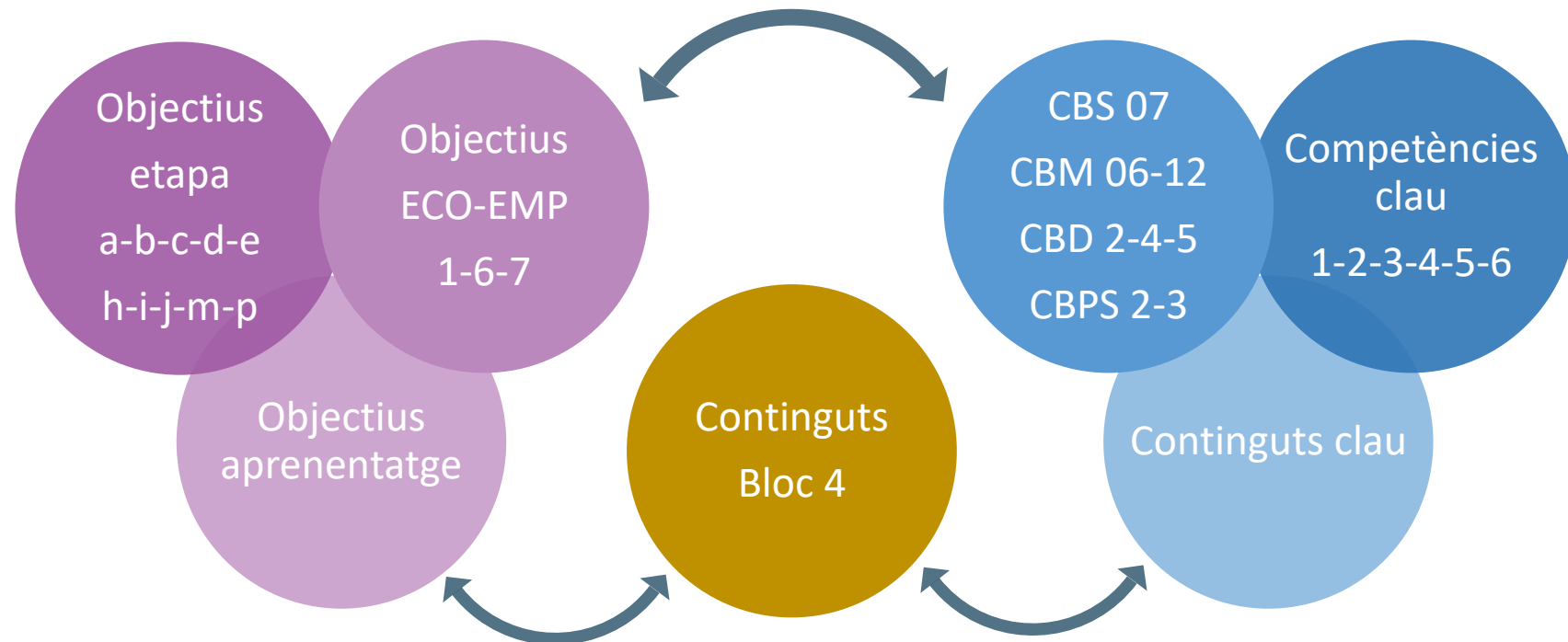
Com s'organitza i com funciona el sector públic per garantir tots aquests serveis relacionats amb el benestar i el desenvolupament social?

Què passaria si el sector públic no garantís aquests serveis?

UD4 Res no és gratuït!

OBJECTIUS, COMPETÈNCIES I CONTINGUTS

QUÈ?

OBJECTIUS
COMPETÈNCIES
CONTINGUTS

OBJECTIUS

Economia i Emprenedoria

Objectiu 1

Prendre consciència de la interdependència dels factors econòmics i reflexionar sobre les conseqüències del propi comportament com a agent econòmic.

Objectiu 6

Interpretar taules amb indicadors econòmics. Utilitzar tècniques de tractament de dades per tal d'analitzar la informació econòmica i reconèixer la interdependència de les diferents variables que mesuren l'activitat econòmica.

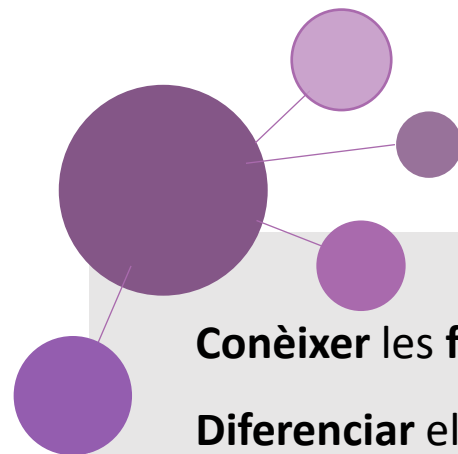
Objectiu 7

Comparar *macromagnituds* de diferents moments històrics de l'economia catalana, espanyola, europea i *internacional*.

QUÈ?

OBJECTIUS
COMPETÈNCIES
CONTINGUTS

OBJECTIUS

Conèixer les **funcions** i característiques del sector públic

Diferenciar els **ingressos** (impostos) i **despeses** (funcional).

Comprendre el saldo pressupostari i algunes implicacions del dèficit.

Reflexionar sobre les **condicions** per **preservar l'Estat del Benestar**.

Impulsar una **visió crítica** de les **diferències** per motius de **gènere**.

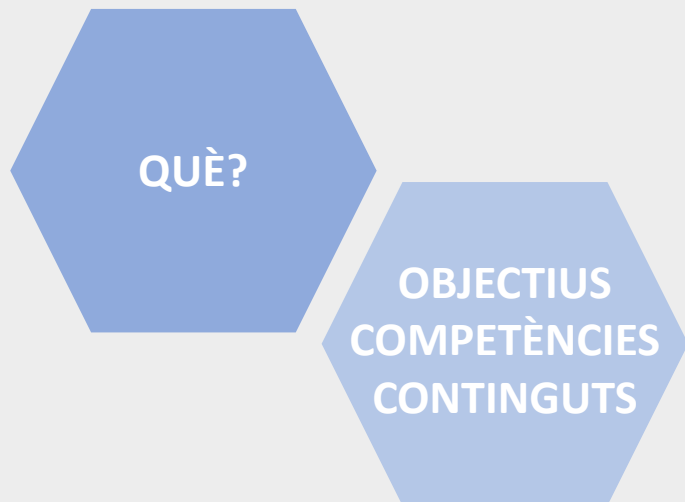
Obtenir informació de fonts digitals i aprendre a **citar-ne la font**.

Construir nou **coneixement** amb el suport d'aplicacions digitals.

Aplicar estratègies i **hàbits** per afrontar reptes.

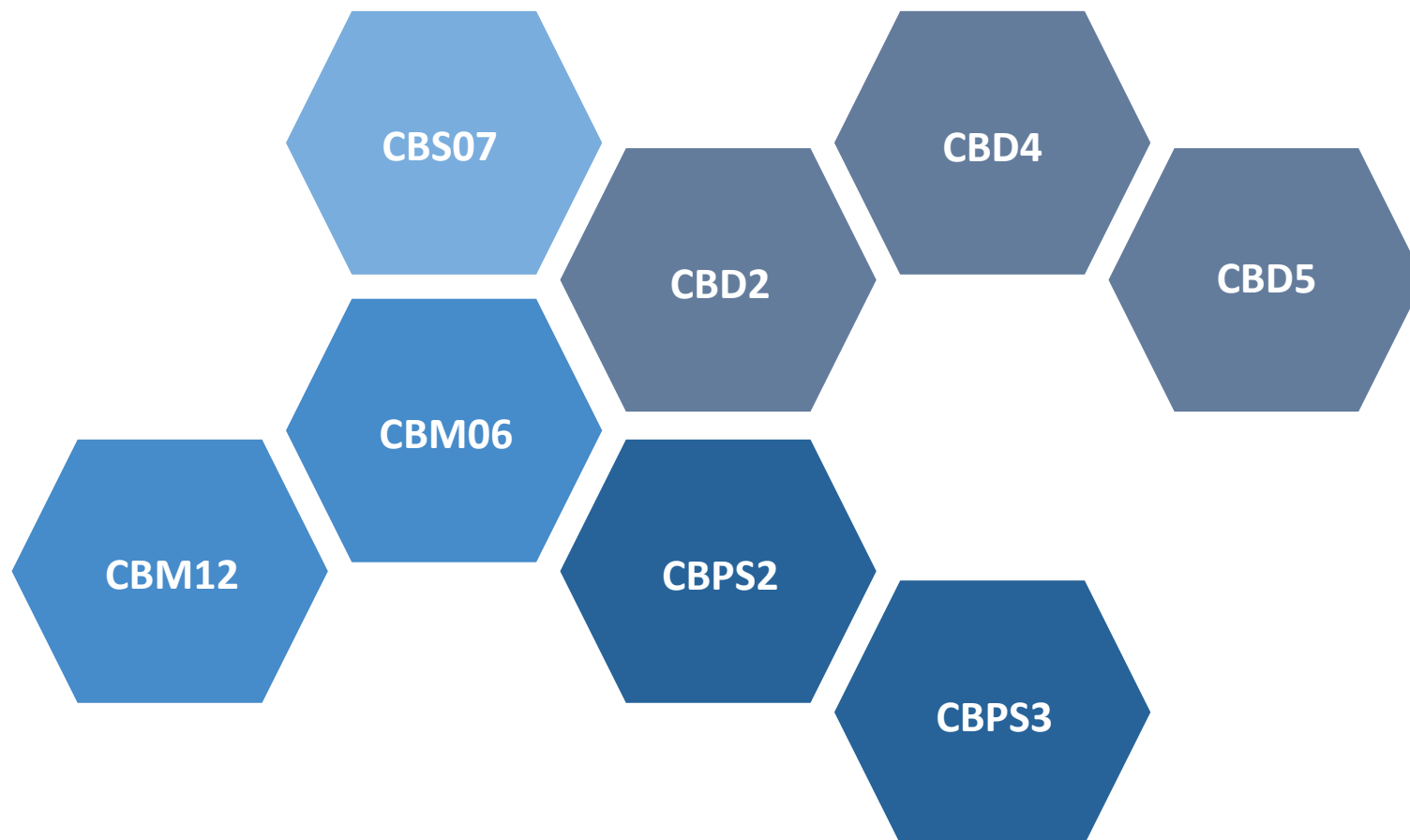
Aprendre a treballar en equip.

Revisar el procés d'aprenentatge i fer **transferència** d'aprenentatges.

COMPETÈNCIES

Àmbits

QUÈ?

OBJECTIUS
COMPETÈNCIES
CONTINGUTS

CONTINGUTS

Aprenentatge

Continguts d'aprenentatge

Què és el sector públic? Administracions, institucions i empreses públiques.

Objectius del sector públic: objectius socials i econòmics.

El pressupost públic. Resultat econòmic. Dèficit i deute públic.

Anàlisi dades: dèficit, despesa, inversió social.

L'Estat del Benestar. Models i valors associats.

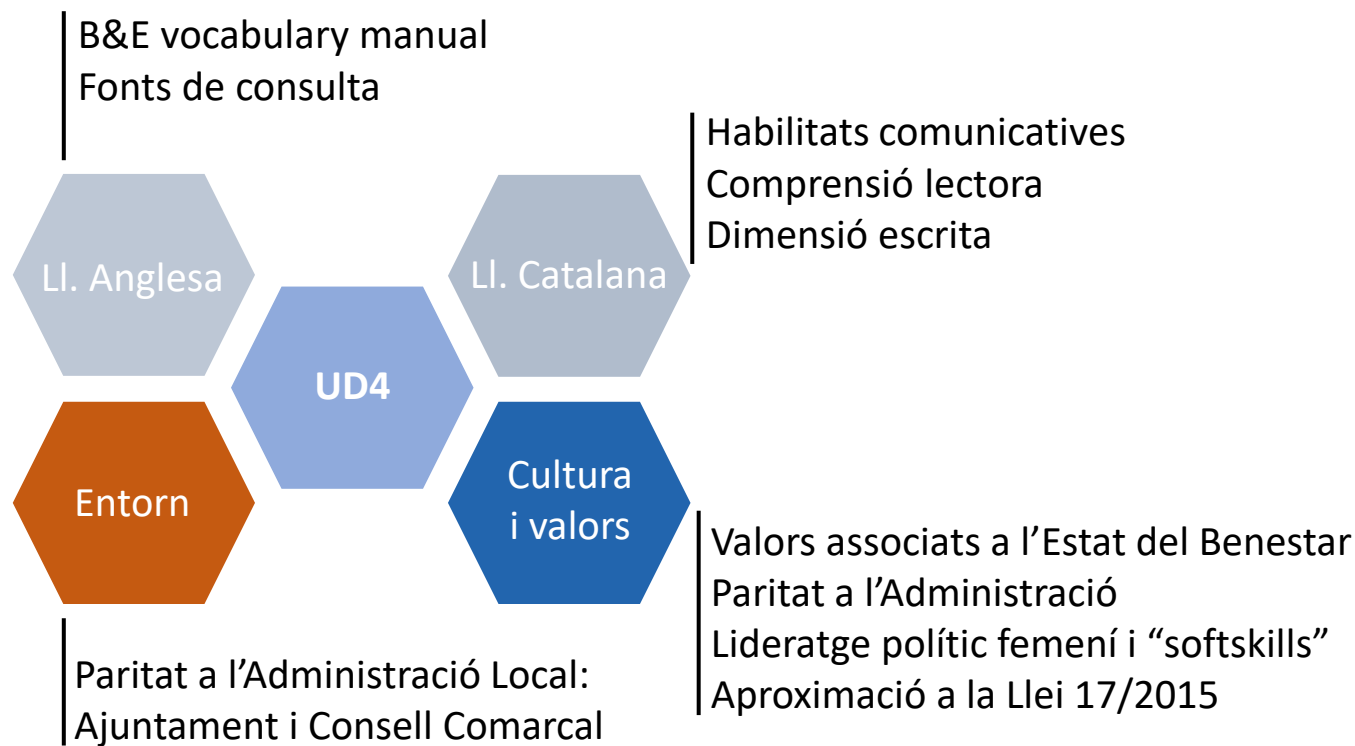
Paritat a l'Administració. Lideratge femení i "softskills". Llei 17/2015.

Política econòmica: *conjuntural* i estructural. *La política fiscal*.

QUÈ?

ELEMENTS
CURRICULARS

APRENTATGE INTERDISCIPLINARI

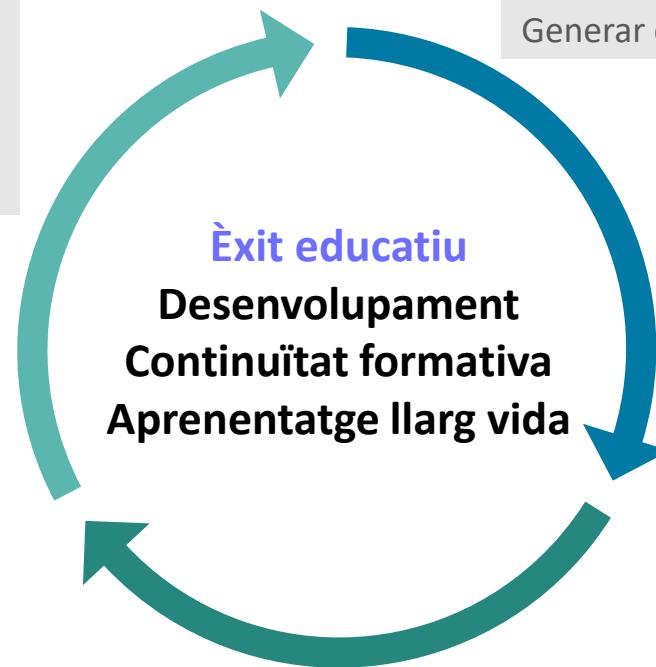
UD4 Res no és gratuït!

QUÈ I COM TREBALLEM?

Avaluació: prova - autoavaluació
Metacognició + Generalització
Què he après a fer?
Com ho he après?
Com he actuat?
Com valoro els aprenentatges?
Per a què em poden servir?
Mesures de compensació

Preparar l'alumnat pels nous aprenentatges
Objectius + CA
Activar c. previs ↔ nous aprenentatges
Motivar
Generar conflicte cognitiu

Adquisició d'aprenentatges
Conceptualització
Avaluació

COM?

QUÈ I COM?
INCLUSIÓ
AVALUACIÓ

QUÈ I COM TREBALLEM?

Models Estat del Benestar S10

Fonts: material CR / AC- Experts – Gran grup

Concreció en document Visual thinking (posada en comú)

Plans d'equip

Com es pot reduir el dèficit? S9

Fonts: material CR / AC- Individual

Lectura proposades (Institucions extractives-inclusives). Anàlisi despesa social + Fraus fiscals. Reflexió individual

Expositiu: Resultat econòmic S8

Superàvit, dèficit, equilibrat

Dèficit ↔ Deute Públic

Dèficit ↔ cicle econòmic (intuitiu)

Fonts: Expositiu/ CR / Gran grup i individual

Anàlisi dades dèficit (Estats)

Anàlisi despesa social (S9)

Anàlisi despesa per partides S7

Font: CR / Individual i suport AC

Fonts diverses: mapa, entrevista, text.

Conclusió: anàlisi dades S6 S7

Valors ↔ EB S11

Fonts: material CR / AC – Gran grup

Combinació creativa:

Paraules associades EB

Valors personals-socials: honest

Antivalors: deshonestat

Activitats: Reflexió a partir de dinàmica + grups experts

Paritat al Sector Públic S12

Lideratge femení i “softskills”

Fonts: material CR / Lliure

Diversitat de recursos: treballar una font (diversitat recursos: llei 17/2015, text, audiovisuals, mapa, ...)

Objectius econòmics i socials ↔ política econòmica S13

Mapa mut

Presentació: O-CA-IA + Consens rúbrica equip

Coneixements previs: qüestionari + “memes”

Motivació: Vídeo EduCaixa “Res no és gratuït”

Presentació: situació d'aprenentatge + ?

Com s'organitza i com funciona el sector públic per garantir tots aquests serveis relacionats amb el benestar i el desenvolupament social? Què passaria si el sector públic no garantís aquests serveis?

Aprenentatge ? Que podríem fer per resoldre la ? complexa

Esbós del pla de treball. Planificació A3

Anàlisi de la despesa S6

Classificació funcional

Fonts: CR, xarxa / AC-1-2-4

Anàlisi dades ↔ full de càlcul.

Anàlisi gràfic. Mapa síntesi (I-D).

Rúbrica equip (avaluació inicial)

Exercitació càlculs impostos + conclusions S5

Fonts: material CR / AC – 1-2-4

Reflexió a partir de l'exercitació.

Resposta a la pregunta complexa. AC S14-S15

Presentació en equip

Coavaluació presentació

Prova competencial S16

Autoavaluació Coavaluació rúbrica equip S17

Reprenem coneixements previs

Metacognició + Mesures compensació

Objectius SP S3

Fonts: CR

AC – Producció individual

Activitats: Síntesi (format lliure) + Reflexió: Relació pressupost UD2

Ingressos SP S4

Fonts: CR / AC – Parada 3'

Activitats: mapa, cerca ↔ IVA, cerca ↔ impostos Administració Local.

Flipped classroom: Aproximació càlculs impostos

QUÈ I COM TREBALLEM?

Què farem?

S1-S2

Preparar l'alumnat pels nous aprenentatges
Generar conflicte cognitiu
Motivar
Activar coneixements previs ↔ nous aprenentatges

Presentació O-CA-IA
Consens rúbrica de treball en equip
Revisió de coneixements previs: qüestionari

Motivació: Audiovisual EduCaixa
Presentació situació d'aprenentatge + ?
Aprenentatge ? Que podríem fer per resoldre la ? complexa
Esbós del pla de treball. Planificació A3

Activem coneixements previs

UD4_Activitat coneixements previs

Doneu resposta a les següents preguntes

1. Què és el Sector Públic?
2. Quins són els seus objectius? I les seves funcions?
3. Què és l'Estat del Benestar?
4. El Sector Públic té ingressos? Quins?
5. El Sector Públic té despeses? Quines?
6. Com compararies les dades de diferents Estats?
7. Quina és la presència de la dona en el lideratge polític?
8. Com creus que seria l'estil de governar de les dones?
9. Què són els ODS 2030?

Què us suggereixen aquestes imatges?

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S2

Motivem per als nous aprenentatges

UD4_Activitat motivació

Visualitzem el vídeo dels materials educatius d'EduCaixa Res no és gratuït!
Disponible al Classroom_UD4

- Què hem vist?
- Quina és la intenció comunicativa del vídeo? Què ens vol transmetre?
Com ho explicariéu amb les vostres paraules
- Quina es la vostra opinió en relació al missatge?
- Quina relació té aquest vídeo amb el Sector Públic i l'Estat?
- Relaciones el vídeo amb alguna vivència personal? Pots explicar com?

UD4 Res no és gratuït!

ACTIVITATS

Entrenem la planificació

UD4 Res no és gratuït!

Sessió 1 Dia:	Sessió 2 Dia:	Sessió 3 Dia:	Sessió 4 Dia:	Sessió 5 Dia:
Presentació Consens rúbrica equip Coneixements previs	Entenem el repte? Quines idees tenim? Què podríem fer (cerca, exposició, expert, ...) per poder donar resposta a la pregunta plantejada? ↓ Pla de treball:			
Sessió 6 Dia:	Sessió 7 Dia:	Sessió 8 Dia:	Sessió 9 Dia:	Sessió 10 Dia:
Rúbrica equip				Revisió plans equips
Sessió 11 Dia:	Sessió 12 Dia:	Sessió 13 Dia:	Sessió 14 Dia:	Sessió 15 Dia:
			Equip: Resposta a la pregunta complexa Revisió plans equip + rúbrica equip	Presentació per equips Activitats de repàs i síntesi Coavaluació presentació
Sessió 16 Dia:	Sessió 17 Dia:			
Prova competencial	Reflexió sobre el procés d'aprenentatge, Autoavaluació: rúbrica Selecció dels materials per incloure EPA Si està pendent de S-14 Revisió plans equip + rúbrica equip			

QUÈ I COM TREBALLEM?

Què farem?

Adquisició d'aprenentatges + conceptualització		
S3 a S6	Què és el sector públic? Objectius i funcions. El pressupost. Síntesi en format lliure (mapa o altres). Reflexió.	AC I Vídeos CR
	Ingressos públics. Parada 3'. Sac de dubtes. Proposta d'activitats: esquema, cerca IVA, com es finança l'Ajuntament?	AC G.Grup CR
	<i>Flipped classroom. Impostos: directes i indirectes. Càlculs senzills + idees bàsiques</i>	
	Exercitació impostos. Posada comú.	1-2-4 CR
	Anàlisi despesa. Catalunya, Espanya, UE. Idescat + Eurostat statistics.	1-2-4 Full càlcul

UD4 Res no és gratuït!

QUÈ I COM TREBALLEM?

Què farem?

S7
a
S11

Anàlisi dades full càlcul. Síntesi I-D, tractament dades de forma gràfica. Rúbrica d'equip.

Anàlisi de la despesa. Criteri funcional. Plans d'equip. Reflexió.

Resultat econòmic. Dèficit i cicle. Anàlisi dades. Conclusions?

Com podem reduir el dèficit? ↑ ingressos o ↓ despeses. Anàlisi dades: frau, inversió social. *I.extractives i inclusives.* Reflexió.

Aprofundim en l'Estat del Benestar: Models d'EB. Plans equip. Valors i EB: trets EB-valors-contravalors

I-AC

CR

AC-I

CR

G.Grup

Expositiu
CR

AC-I

CR
Full càlcul

Experts

CR

AC

QUÈ I COM TREBALLEM?

Què farem?

S12
a
S15

Reflexió: Evolució de les necessitats de l'EB

Paritat i Administració. Lideratge polític femení. Lideratge i softskills. Anàlisi d'una o diverses de les fonts i reflexió.

Objectius econòmics-socials ↔ polítiques econòmiques (estructurals-conjunturals).

Resposta pregunta complexa. Producció.
[Plans d'equip.](#)

Presentació per equips. Coavaluació
Repàs i síntesi d'aprenentatges.

LLiure

Suport
CR

G.Grup

Expositiu

AC

Equips
G.Grup

Rúbrica
Expositiu

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S5

UD4_Sector Públic_Impostos directes i indirectes

A partir de la Flipped Classroom repassarem alguns dels càlculs (estructura 1-2-4) i després intentarem treure conclusions a partir dels resultats obtinguts.

Proposta d'activitat

Una família A de 3 membres, pare mare i filla, ha decidit que necessita comprar roba i fa unes compres en establiments locals del barri. El pare i la mare treballen com a professor i la mare és emprenedora i fa 10 anys que té la seva pròpia empresa, que ofereix serveis d'assessorament informàtic a empreses. Els seus ingressos anuals bruts se situen entorn als 55.000€.

Després de fer una llista d'allò que necessiten compren un jersei, uns pantalons i dues samarretes. El preu (sense IVA) dels productes és 35,50€; 32€; 15€ cada samarreta. Tots quatre productes porten un 21% d'IVA. Determineu el preu final que han de pagar i l'import de l'impost? Quina finalitat té l'impost? Qui obtindrà aquests ingressos i a què es podrien destinar?

Una altra família X de 4 membres, una mare i 3 fills, també necessiten fer unes compres. La mare treballa com a professora i obté uns ingressos anuals bruts de 30.000€.

Després de mirar quins productes els poden anar millor compren per valor de 97,50€ (sense IVA). El tipus aplicat és un 21% d'IVA. Determineu el preu final que han de pagar? Determineu l'import que suposa l'impost? Compareu les quantitats pagades en cada cas (exercici 1 i exercici 2). Compareu també el % pagat? Si mirem el % podem concloure que proporcionalment paguen el mateix? I si mirem l'import? Què en penseu? Hi ha alguna relació del % pagat en funció dels ingressos que obtenen com a salari cada any? Què en podeu dir?

Cada una de les dues unitats familiars també paga l'impost sobre les rendes que obtenen, que ja sabem que és un impost directe. Per simplificar els càlculs apliquem % que no són reals.

Com que les dues unitats familiars obtenen rendes superiors a 20.000€ han de fer els tràmits administratius de l'Impost sobre la renda i el fixeu-vos que els % són progressius:

De 0 a 15.000€	20%
De 15.001 a 25.000	25%
De 25.001 a 35.000	30%
De 35.001 a 60.000	37%
Més de 60.000	45%

Fem els càlculs (simplificats) de quina quantitat paga cada família! Si mireu els resultats, què observeu?

UD4 Res no és gratuït!

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S6

UD4_Sector Públic_Les despeses públiques

Activitats proposades **consulta de materials**, comprensió i resolució de dubtes:

- Lectura dels materials digitalitzats:
  - **Com gasta el Sector Públic? El pressupost de despesa.**
  - La despesa es pot classificar seguint diversos criteris en funció de la partida, és a dir, **en què es gasta (classificació funcional)**, en funció de qui el gasta (classificació orgànica) o altres com la classificació econòmica.
  - Classificació econòmica: Despesa corrent, d'inversió o transferències i subvencions.
  - **Classificació funcional. La despesa per partides**

Fons emprades: Llibre Economia i Emprenedoria. Editorial Barcanova. Pàgina 133 (classificació funcional)

- **Estructura 1-2-4** per comprendre i consensuar en equip els concepte de pressupost i tipus de classificacions de la despesa.

– Activitats proposades:

- **Analitzem les dades de les diferents partides de despesa.** Per això cal que consulteu:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Government_expenditure_by_function_%E2%80%93%93_COFOG (** font de consulta en anglès)

Government expenditure by function – COFOG

Idescat: Pressupost per despeses

<https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=683>

Sector públic de la Generalitat. Pressupost. Despeses. Per àrees polítiques de despesa

Àrea política de despesa	2015	2016	2017	2018	2019
Àrea política de despesa	2.076,46	1.984,71	1.454,59	1.077,54	1.067,55
1. Manteniment de les instal·lacions i infraestructures	171,14	164,41	161,11	152,04	152,04
2. Manteniment de les instal·lacions i infraestructures	2.005,32	1.820,30	1.293,48	925,50	915,51
3. Manteniment de les instal·lacions i infraestructures	12,07	10,00	5,20	1,00	0,50
Àrea política de despesa	2.089,53	1.994,71	1.464,79	1.078,54	1.067,55
4. Manteniment de les instal·lacions i infraestructures	171,14	164,41	161,11	152,04	152,04
5. Manteniment de les instal·lacions i infraestructures	1.834,39	1.825,89	1.302,38	776,46	763,51
6. Manteniment de les instal·lacions i infraestructures	12,07	10,00	5,20	1,00	0,50

- **Presentació de dades tractades en format full de càlcul. Anàlisi gràfic.**

ACTIVITATS

ACTIVITATS

Bastida de suport: prendre notes

UD4 Res no és gratuït!

Prenem notes!

Economia i Emprenedoria	
Alumne/a i data:	
Després de la classe: Idees clau de les notes de classe 	Durant la classe: notes de la pissarra, d'un documental, gràfics, aportacions dels companys i companyes, etc.
Després de la classe, quan repasso processos, continguts, quan faig una activitat de síntesi, ... Resum breu de les idees essencials, d'allò que no puc oblidar!	

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S9

UD4_Resultat econòmic_Reducció dèficit_sessió 9

Ara ja tenim més coneixements del resultat econòmic del Sector Públic. De la mateixa manera que ens vam qüestionar per les unitats familiars com estalviar més, a nivell públic també ens podem preguntar **com podem reduir el dèficit?**

- Reduint despeses
- Incrementant els ingressos

Analitzem si podríem obtenir més ingressos? Com podríem obtenir més ingressos? Posem en comú i investiguem?

- <https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/mes-324/algunes-dades-sobre-el-volum-de-frau-fiscal-a-espanya/video/5594883/>
- https://ec.europa.eu/taxation_customs/fight-against-tax-fraud-tax-evasion/missing-part_en (**) Recurs en anglès o altres llengües
- <http://www.fiscalitatjusta.cat/category/frau-fiscal/>. 11-07-2018 Entrevista a Xavi Casanovas, portaveu de la Plataforma sobre frau fiscal a Notícia Oberta - BTV

Podríem optimitzar la despesa? Podria ser més eficient? Anàlisi de la despesa

- **Analitzem les dades de la protecció social a Catalunya i Europa en un full de càlcul:** <https://www.idescat.cat/tema/proso>
- <http://www.elpuntavui.cat/opinio/article/8-articles/1364969-despesa-militar-o-despesa-social.html>

UD4_Resultat econòmic_Reducció dèficit_sessió 9

- Lectura institucions extractives i inclusives. Llibre Xavier Sala i Martín. Per què fracassen els països pàgina 116 “La invasió dels robots” Institucions extractives versus inclusives, i les seves conseqüències. (**) *Lectura que requereix més dedicació per la seva extensió però és de fàcil comprensió. (disponible al Classroom)*
- Entrevista 15.06.2017 El País. Entrevista a Acemoglu. Economies extractives
- Article de Vicenç Navarro, pàg 4-5, on es detallen % de despesa. (**) *Article interessant i més complex que requereix més dedicació i atenció.*

A partir de la consulta de totes o algunes fonts, extraieu algunes conclusions. Compartiu-les en el si de l'equip i concreteu-les (format lliure). Envieu les vostres conclusions per l'entorn Classroom i deseu el document en el vostre e-portafolis de treball.

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S10

Activitat multinivell: Experts

Res no és gratuït!

Estat del Benestar_sessió 10

Res no és gratuït! A Europa tenim diversos models d'Estat del Benestar. **Estat del Benestar?**

<https://www.youtube.com/watch?v=IBOI-a7q250&feature=youtu.be>

Per grups d'experts feu una revisió i anàlisi dels materials proposats. Assenyaleu aquells aspectes més rellevants i que us han sorprès. Seleccionen les idees principals i comenteu-les. Relacioneu-les i concreteu-les per poder-les explicar al vostre equip de treball.

GRUP A

Estat Benestar_Suècia_CCMA <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/valor-afegit/estat-del-benestar-suecia/video/5647652/>

GRUP B

Estat Benestar_model continental: Alemanya_CCMA <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/valor-afegit/estat-del-benestar-alemanya-/video-ab/5667786/>

GRUP C

Estat Benestar_model continental: Estat Benestar_França_ <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/valor-afegit/estat-del-benestar-franca/video-ab/5674690/>

GRUP D

Estat Benestar_Model anglès_CCMA <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/valor-afegit/valor-afegit-27062017/video/5676087/>

A partir d'aquí concretem les idees de cada model aplicant el Design Thinking i en concretarem els resultats de forma conjunta fent una síntesi de les idees essencials.

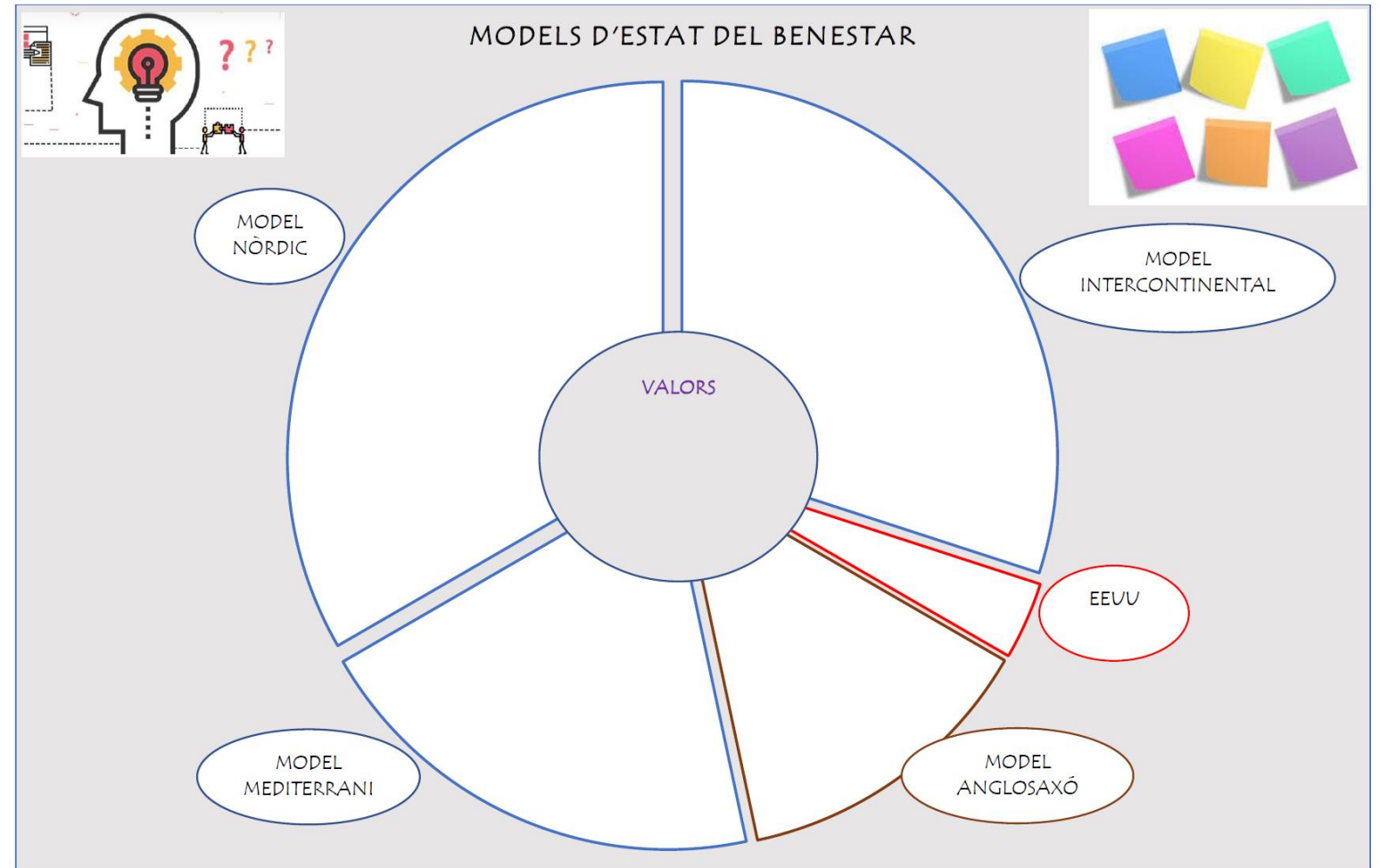
Activitats complementàries: I quines són les necessitats de l'Estat del Benestar? Evolucionen? Feu una cerca lliure i penseu quines poden ser les necessitats actuals. Posem en comú les reflexions i construïm coneixement entre tots.

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S10

Activitat multinivell: Equips base i consens. Posada en comú

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S12

UD4_Sector Públic i perspectiva de gènere

Com contribueix l'Estat a reduir la diferència entre dones i homes? A solucionar problemes que encara avui arrosseguem? A incrementar el benestar associat a qüestions de gènere? A la paritat?

Proposta d'activitats per treballar individualment, en parelles o en equips. Seleccioneu una font documental relacionada amb lideratge femení i softskills i una altra que us interessi del conjunt proposat.

Observacions: La podeu treballar en grup (si hi ha més persones interessades) o bé individualment. Agrupament i format de producció lliure.

Proposta d'activitats:

- Analitzem la Llei 17/2015 d'Igualtat efectiva entre homes i dones amb la finalitat de seleccionar articles relacionats amb temes treballats o relacionats amb el Sector Públic.
- ODEE Observatori dona, empresa i economia
<http://www.donaempresaeconomia.org/>
- Entrevista Anna Mercadé ODEE BTV (Barcelona TV)
<https://beteve.cat/basics/anna-mercade-observatori-dona-empresa-economia/>
- Recurs article de text: Entrevista Anna Mercadé Nació digital 07.2018 (article de text)
<https://www.naciodigital.cat/noticia/159276/anna/mercade/economia/pais/suportem/dones/mereixem/colideratge>
- I a l'Administració local hi ha paritat entre homes i dones. Feu una cerca per determinar si hi ha paritat en l'equip de representació dels ciutadans? I al Consell Comarcal de l'Alt Urgell? I als pobles petits de la comarca?
Font addicional de consulta: Dossier 8M-2019
- Paritat de les dones a la política. Mapa UN (ONU)

Proposta d'activitats relacionades amb lideratge femení i softskills:

- Auditiu: Programa ràdio 21/01/2019: Revolució 4.0. Apartat lideratge femení.
<https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/revolucio/lideratge-femeni-i-igualtat-doportunitats-lescola-del-futur-i-economia-compartida-i-mobilitat/audio/1026900/>
- <https://www.progressivewomensleadership.com/softskills2019/> (**) Text en llengua anglesa
- Article diari Ara_recursos al Classroom Lideratge femení, lideratge per valors. La taxa d'ocupació femenina el quart trimestre del 2017 és d'un 48,7%, deu punts menys que la dels homes
Directora gerent de l'Institut Català de la Salut i Directora Gerent de l'Institut Català d'Oncologia 18/03/2018 19 :41

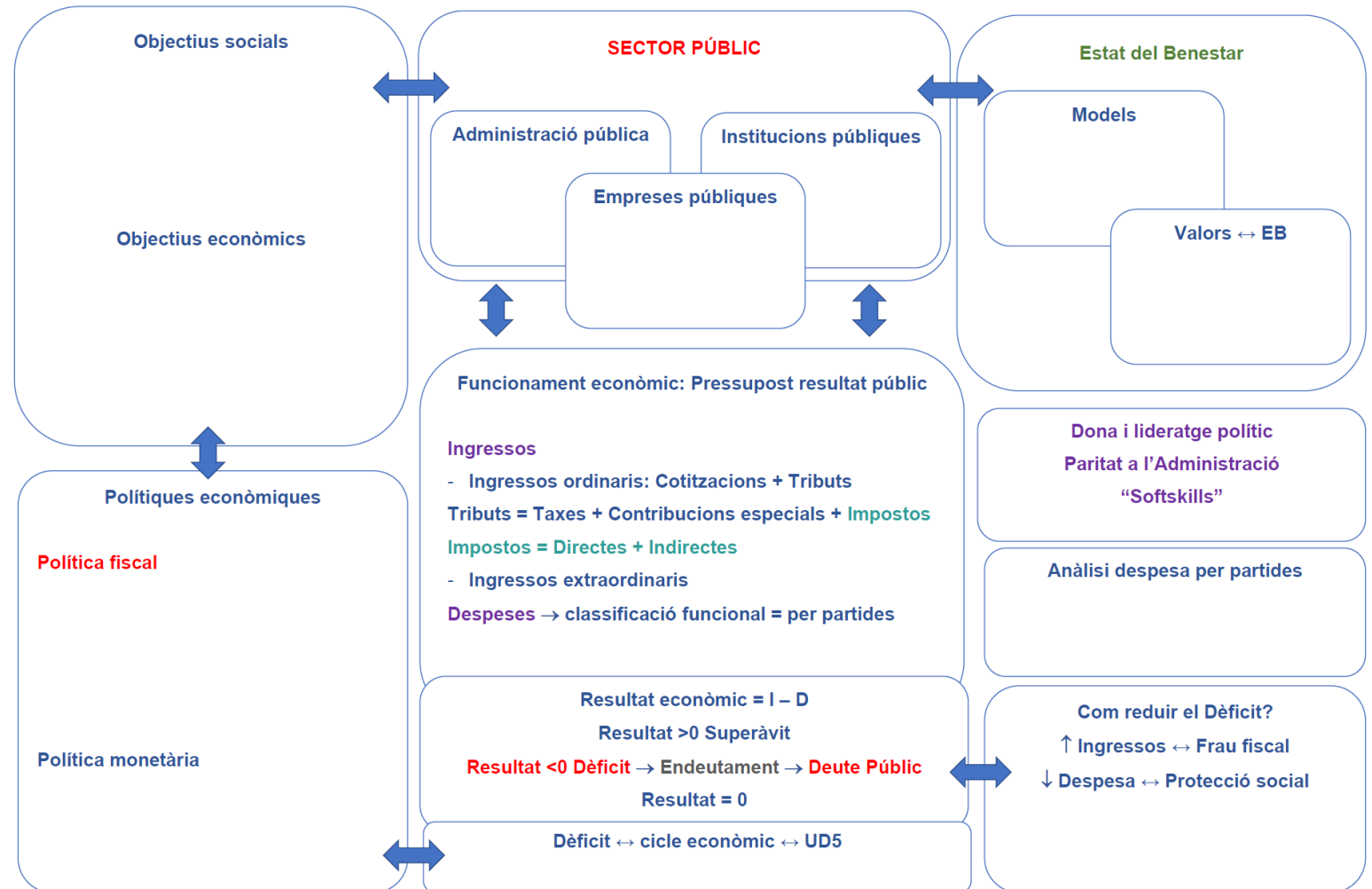
Concreteu les idees essencials en format lliure i envieu la vostra producció via Classroom amb una reflexió individual precisa relacionada amb l'activitat.

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S13

Bastida de suport: mapa mut

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S13

Avaluar per millorar: Coavaluació. Rúbrica de presentació.

	Assolit (molt bé)	Pràcticament assolit	Poc assolit - En curs d'assolir	No assolit – Necessita millorar
Presentació	L'aumne/a o equip de treball saluda abans de començar, es presenta correctament. Diu el tema que presentarà i els punts essencials del guió o de la presentació.	L'aumne/a o equip de treball saluda i es presenta de forma col·loquial. Diu el tema que presentarà i explica d'una forma molt breu els punts que presentarà.	L'aumne/a o equip de treball saluda de forma col·loquial abans de començar i no es presenta. Explica d'una forma molt breu que presentarà.	L'aumne/a o equip de treball no saluda abans de començar i no es presenta. Comença directament la seva exposició.
Organització	Explica i raona com ha organitzat el tema. L'estructura s'identifica de forma clara i el missatge s'entén molt bé.	Explica com ha organitzat el tema. Tot i que l'estructura no es del tot clara, el missatge s'entén molt bé.	Explica de forma senzilla i esquemàtica com ha organitzat el tema. L'estructura no es del tot clara i el missatge és confós.	No explica com ha organitzat el tema. La presentació no està estructurada i no s'entén.
Comunicació	S'explica bé, segueix el guió inicial i posa exemples relacionats amb el tema. Aporta alguns elements creatius i/o diferenciadors.	S'explica i segueix el guió inicial, però no sempre és clar. Posa pocs exemples. Aporta algun element creatiu o diferenciador.	Segueix el guió inicial si bé no el porta preparat perquè el llegeix. S'embolica en algunes de les seves explicacions. No presenta cap element diferenciador.	No segueix cap guió preparat o bé en llegeix un que no ha especificat. S'embolica en les seves explicacions, que són poc clares i barreja conceptes. No hi ha elements diferenciadors.
Comunicació no verbal	S'ajuda de la posició corporal i de les mans per reforçar la seva explicació. Fa ús dels canvis d'entonació i de les pauses.	Gesticula de forma adient per remarcar el seu missatge. Fa ús, de forma força correcta, de l'entonació i les pauses.	No aprofita la gesticulació per reforçar el seu missatge. Només en algunes ocasions fa ús de l'entonació i les pauses.	La seva gesticulació és pobre o exagerada i no afavoreix el seu discurs. No utilitza ni l'entonació ni les pauses de forma adient.
Discurs	El seu discurs és fluid i àgil. No hi ha interrupcions ni repeticions. Fa servir vocabulari i expressions específiques d'acord amb la situació.	El seu discurs és bastant fluid, si bé amb alguna interrupció i/o repetició. Fa un ús correcte del vocabulari i d'expressions específiques.	Manca fluïdesa en el seu discurs: hi ha interrupcions, algun dubte o repetició. No fa un ús correcte del vocabulari i d'expressions específiques.	El discurs no és fluid. Hi ha interrupcions, dubtes i repeticions. Es perd el fil conductor. El vocabulari no és adient i el registre és informal.
Tancament	Fa una bona síntesi i conclusió del tema. Remarca tots els conceptes importants.	Fa una conclusió del tema i remarca gran part dels conceptes importants.	Fa una conclusió molt breu del tema, si bé no remarca allò important.	No fa cap conclusió ni tancament de la presentació.
	1,4	1,2	0,9	0,6
	2	1,5	1	0,5

Nota: En aquells casos en que no es realitza la presentació la qualificació de la rúbrica és nul·la

QUÈ I COM TREBALLEM?

Què farem?

S16
i
S17

Reflexionar sobre el procés d'aprenentatge + generalització
Avaluació: prova competencial + autoavaluació (alumnat)

Prova competencial: Despesa i ODS 2030. Anàlisi dades full de càlcul. Reflexió partides despesa. Reflexió valors ↔ EB.
Avaluació coneixements + habilitats + actitud/valors.

Autoavaluació: rúbrica d'equip i d'actitud

Reprenem coneixements previs

Metacognició: Què he après a fer? Com ho he après? Com he actuat? Com valoro els meus aprenentatges? Per a què em poden servir?

Mesures de compensació? → Document e + observacions

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S17

Avaluar per millorar! Rúbrica de treball en equip

	Assolit (molt bé)	Pràcticament assolit	Poc assolit - En curs d'assolir	No assolit – Necessita millorar
Funcionament	L'equip de forma autònoma es compromet, planifica, s'organitza i els membres col·laboren entre ells, garantint l'ajuda mútua i la participació de tots els membres.	L'equip es compromet, planifica, s'organitza i els membres col·laboren entre ells. Es requereix poca intervenció del professorat. No sempre es garanteix l'ajuda mútua i la participació equitativa dels membres.	L'equip s'organitza però planifica poc. Els seus membres col·laboren però no de forma sistemàtica i no es garanteix l'ajuda mútua ni la participació equitativa. Es requereix el professorat per resoldre conflictes.	La dinàmica d'equip és individualista i el professorat ha d'intervenir amb freqüència per regular les dinàmiques de treball i als conflictes, que són constants.
Implicació	Tots els membres estan implicats i compromesos amb els objectius d'equip i també amb els individuals (definitos en els plans i envers l'equip).	Els membres estan implicats amb els objectius d'equip però tenen diferents nivells d'implicació en relació als seus objectius individuals (plans d'equip).	Implicació de bona part dels membres envers els objectius d'equip i poca implicació en els objectius individuals (definitos en els plans i envers l'equip).	Implicació només d'una part dels membres, ja sigui en els objectius d'equip o en els individuals (definitos en els plans i envers l'equip).
Dinàmica treball	Els membres de l'equip treballen individualment per aportar i enriquir l'equip. Posen en comú i consensuen els acords.	En general els membres de l'equip treballen individualment per aportar i enriquir l'equip. Posen en comú però els costa arribar a acords consensuats. Això els genera algunes discussions.	No sempre tots els membres de l'equip treballen individualment per aportar i enriquir l'equip. S'arriben a acords però no són consensuats i fruit de tots els membres de l'equip.	En general només algun dels membres de l'equip treballa individualment per aportar i enriquir l'equip. Els costa arribar a acords. Els conflictes o les discussions són habituals.
Autonomia	La intervenció del professorat és per guiar l'aprenentatge però no per regular conflictes.	En general la intervenció del professorat és per guiar l'aprenentatge i ha calgut en alguna ocasió la intervenció per solucionar discussions.	Algunes vegades ha calgut el professorat per solucionar discussions i algun conflicte.	El professor intervé sovint per solucionar conflictes i discussions, que alguns no es produïrien si els membres estiguessin més implicats.
Avaluació	L'equip es mostra reflexiu, responsable i crític en la reflexió del seu treball. Aprofiten els plans d'equip per sortir-ne reforçats com a equip.	L'equip es mostra força responsable i crític en la reflexió del seu treball. Aprofiten alguns els plans d'equip i els conflictes per sortir-ne reforçats com a equip.	L'equip es mostra poc responsable i crític amb si mateix. S'aprofiten parcialment els plans d'equip per millorar.	L'equip es mostra poc responsable i crític amb si mateix. No s'aprofita la revisió dels plans d'equip per millorar.
	1,9	1,55	1,1	0,7
Nota: En aquells casos en que el nivell està per sota del descriptiu de "no assolit" no s'assigna qualificació en aquella variable.				

ACTIVITATS

ACTIVITATS

S17

Avaluar per millorar. Rúbrica d'actitud

	Assolit (molt bé)	Pràcticament assolit	Poc assolit - En curs d'assolir	No assolit – Necessita millorar
Emocions	Verbalitza les seves emocions o estat d'ànim de forma assertiva. És conscient de les emocions dels altres i contribueix a afavorir un clima positiu.	Verbalitza les seves emocions o estat d'ànim de forma assertiva. Però en ocasions no és conscient de les emocions dels altres.	No verbalitza el seu estat d'ànim de forma assertiva i li costa ser conscient de les emocions dels altres, fet que dificulta un clima positiu.	Verbalitza de forma poc assertiva les seves emocions i estat d'ànim, dificultant el clima de treball positiu.
Flexibilitat	Mostra una actitud flexible, oberta i positiva envers la diversitat (cultural, d'opinions, de formes de treballar, ...)	En general mostra una actitud flexible envers la diversitat (cultural, d'opinions, de formes de treballar ...) però en ocasions li costa respectar les opinions.	És mostra poc flexible i en general li costa acceptar la diversitat de formes de fer o altres. No obstant, amb ajuda és capaç de cedir i respectar els altres.	En general es mostra poc flexible i obert als canvis i a la diversitat. En ocasions li costa mantenir les formes, si bé s'esforça per millorar.
Planificació	Aprofita els recursos de planificació, docs. de síntesi i altres per millorar el procés d'aprenentatge i els resultats.	Aprofita els recursos de planificació, docs. de síntesi i altres pel seu propi procés d'aprenentatge, però la manca de constància no l'ajuda.	Li costa planificar-se i els documents de síntesi no estan prou treballats, fet que no l'ajuden de forma eficient en el procés.	No es planifica i els documents de síntesi són pobres. No són una ajuda en el procés. No obstant aprofita les reflexions per millorar.
Error	Aprofita l'error com a oportunitat d'aprenentatge: els identifica, els concreta i els aprofita per millorar.	En general és conscient de l'error com a oportunitat d'aprenentatge però li costa acceptar-los i en ocasions no els aprofita per millorar.	En algunes ocasions és conscient dels errors però li costa acceptar-los i sovint no els aprofita per millorar.	Puntualment és conscient dels errors i li costa acceptar-los. En general no els aprofita per millorar.
?	Aprofita les situacions per qüestionar-se i això li permet avançar en el seu procés d'aprenentatge. És mostra crític.	Aprofita les situacions per qüestionar-se i això li permet avançar en el seu procés d'aprenentatge.	Li costa qüestionar-se si bé s'esforça per fer-ho i avançar en el seu procés d'aprenentatge.	Puntualment es mostra proactiu per fer-se preguntes que l'ajudin en el seu aprenentatge, si bé aprofita els models.
Material	Es mostra respectuós/a amb el material propi, del centre o dels altres. Manté una organització que l'ajuda en el seu procés.	Es mostra respectuós/a amb el material propi, del centre o dels altres. La seva organització pot millorar i en ocasions no l'ajuda en el seu procés..	No sempre es mostra respectuós/a amb el material propi, del centre o dels altres. Mancances en l'organització.	Sovint no porta el material i no sempre es mostra respectuós/a amb el material propi, del centre o dels altres. Mancances en l'organització.
Habilitats	Mostra actituds i habilitats que l'afavoreixen com la resiliència, la constància, l'esforç, la creativitat o la flexibilitat. La seva actitud és proactiva envers les propostes i això enriqueix l'aprenentatge.	Mostra actituds/habilitats que l'afavoreixen com la constància, l'esforç, o la flexibilitat, però es desanima fàcilment. La seva actitud és activa envers les propostes.	Algunes actituds no l'afavoreixen en el procés com la manca de constància, d'esforç o de flexibilitat. És desanima davant les dificultats per la manca de confiança. Malgrat això respon positivament al reforç positiu.	En general les actituds no l'afavoreixen en el procés d'aprenentatge. És poc constant i poc flexible. És desanima davant les dificultats per la manca de confiança. Malgrat això respon positivament al reforç positiu.
	1	0,8	0,6	0,4
	3	2	1,25	0,75
	2	1,5	1	0,5

COM?

QUÈ I COM?
INCLUSIÓ
AVALUACIÓ

MESURES D'ATENCIÓ A TOT L'ALUMNAT

Mesures per a tots els alumnes - DUA

Addicionals

Èxit educatiu

Continuïtat formativa

Fonts **diverses**: auditiu, audiovisuals (subtitulats), gràfics, lectures, infografies.

Activitats **diverses** ↔ IM + atenció a l'alça

Activitats de **síntesi** + **connexió idees**

Bastides de suport: Plantilla Cornell % IVA + model mapa mut + e

Agrupament: **AC** – Experts

Metacognició: Mesures de **compensació**

Hores de consulta: presencial o virtual (Meet)

Activitats per convergir

COM?

QUÈ I COM?
INCLUSIÓ
AVALUACIÓ

MESURES D'ATENCIÓ A TOT L'ALUMNAT

Mesures per a tots els alumnes

Adicionals – Dislèxia i TDAH – PI metodològic
+ temps (si escau)
Paraules **ressaltades**
Recolzament → planificació + organització

Èxit educatiu

Continuïtat formativa

Dislèxia

Produccions escrites:
contingut > ortografia
Acapela Box

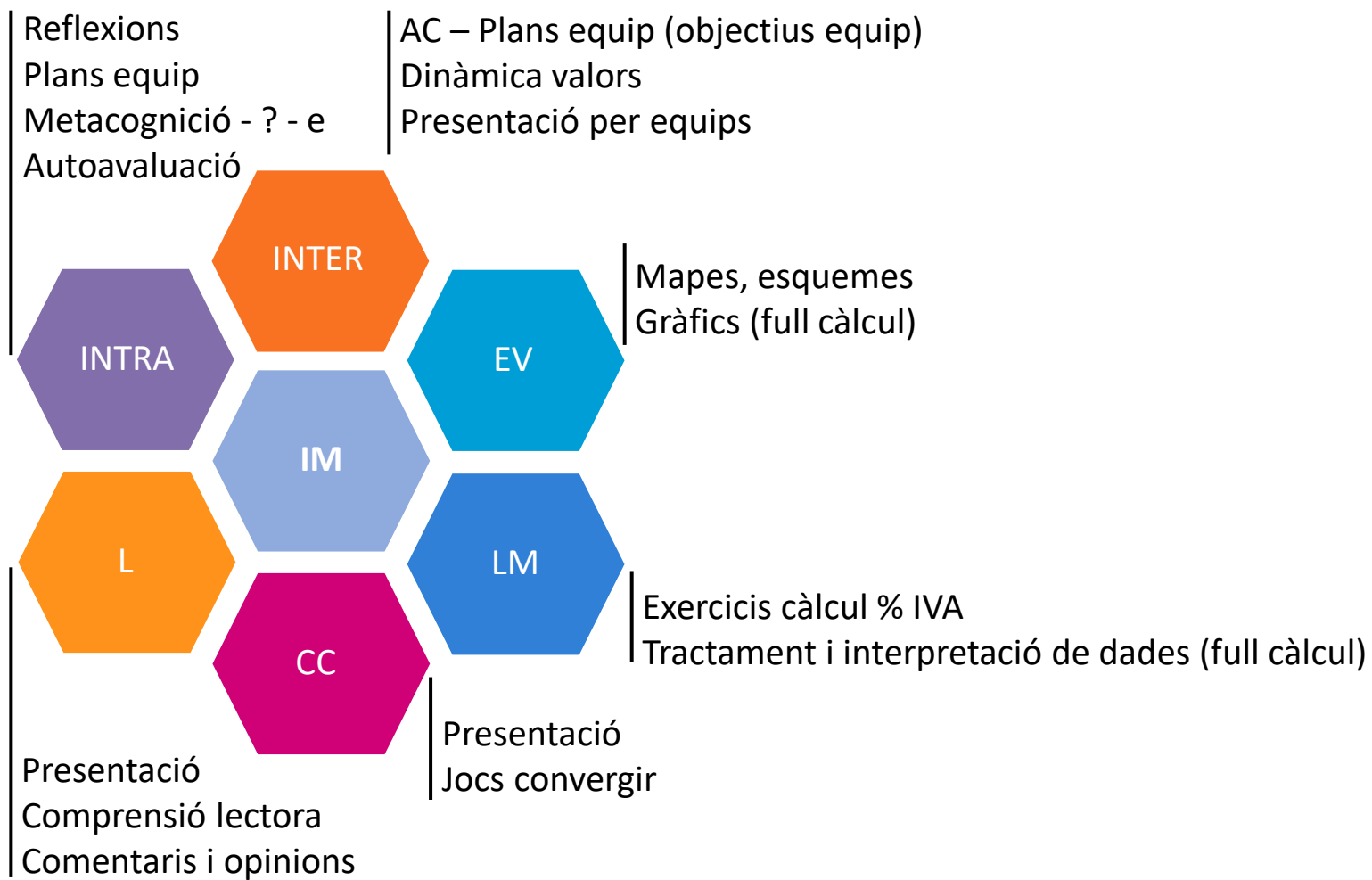
TDAH

Pautes: fraccionar el treball + suport cartolina
Bastides suport: mapa mut + presa notes + tutorial xls
Ubicació a l'aula
+ pauses de descans
+ reforç positiu
+ suport docent

MESURES D'ATENCIÓ A TOT L'ALUMNAT

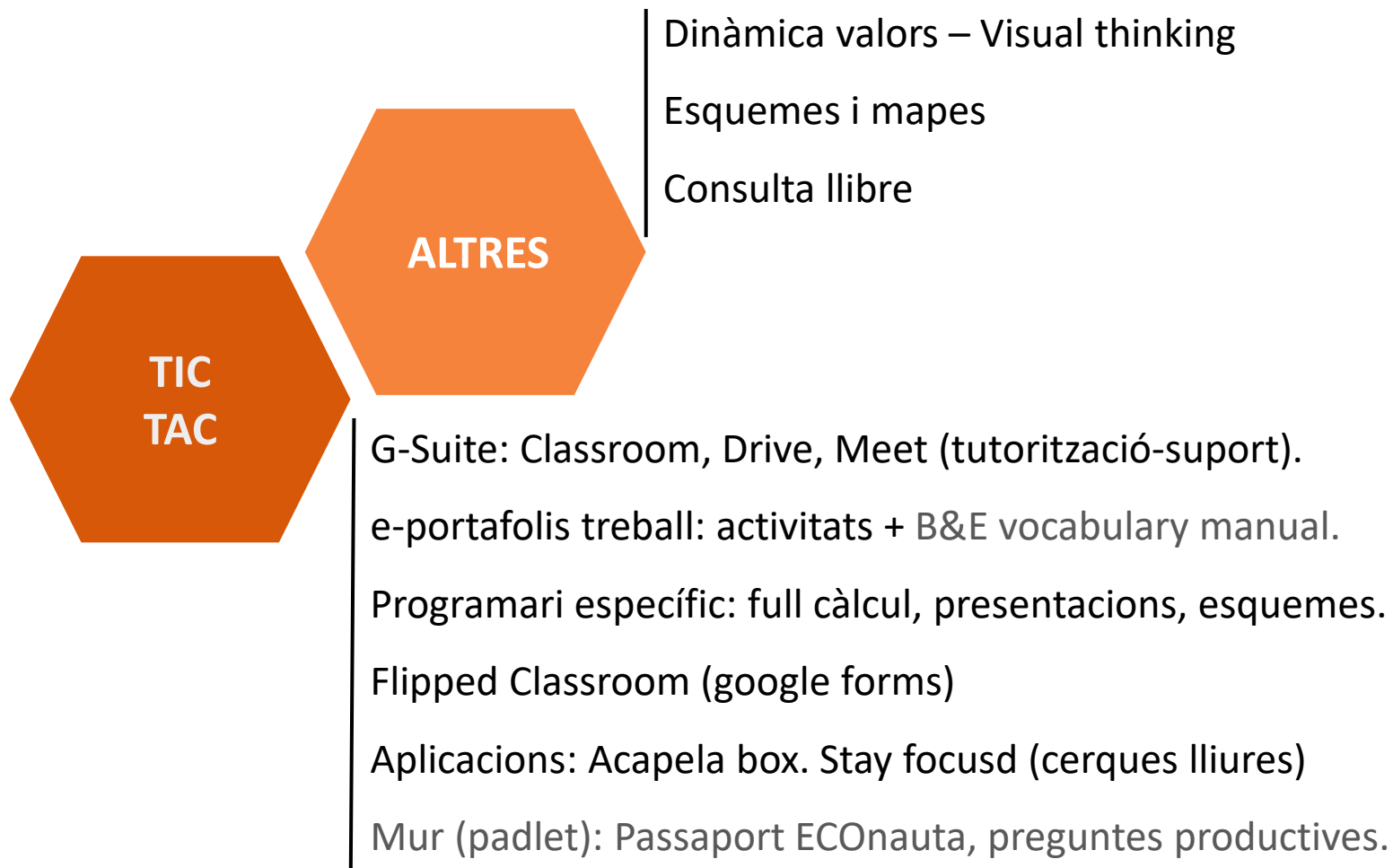
Intel·ligències múltiples

QUÈ I COM TREBALLEM?

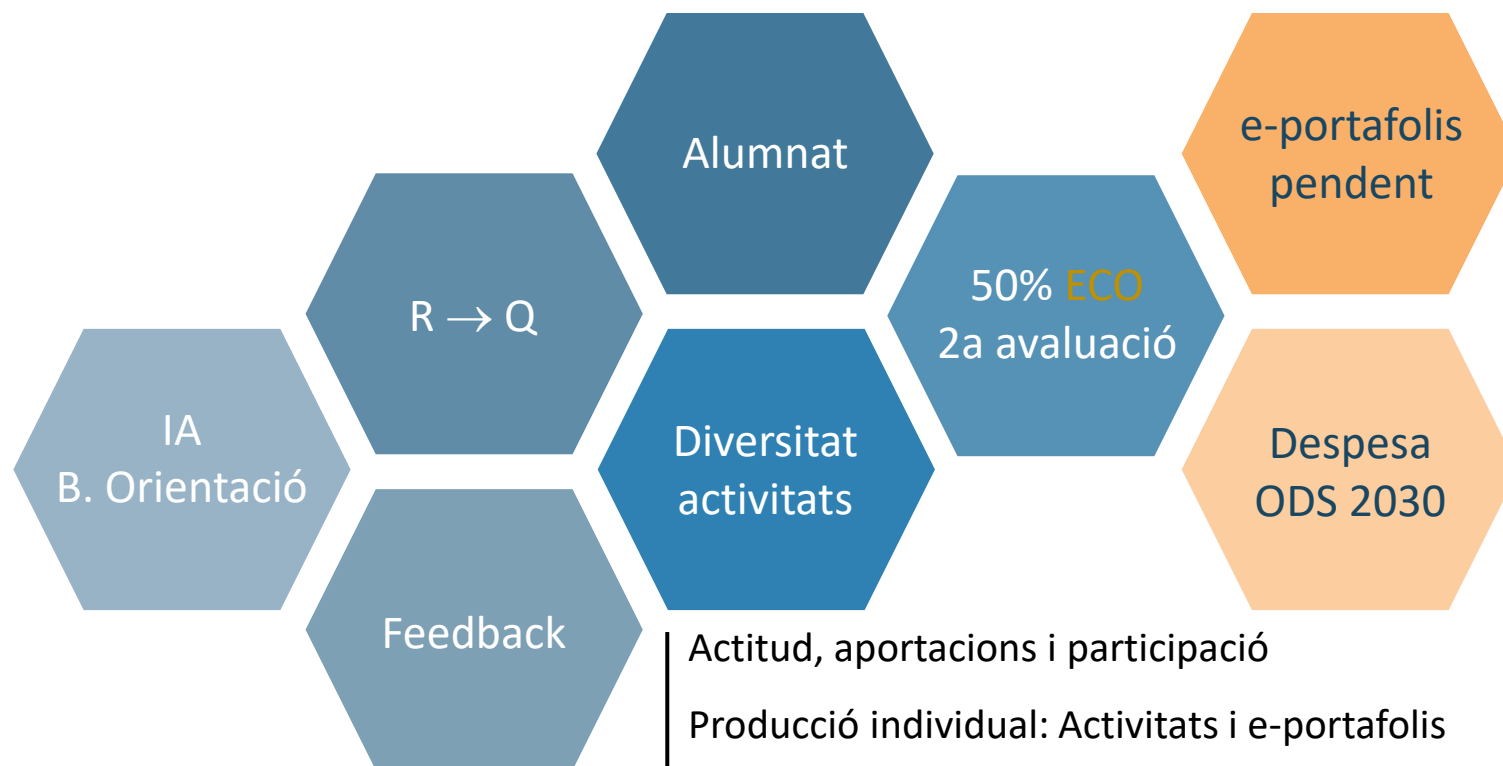
Recursos

COM AVALUEM?

Actitud, aportacions i participació

Producció individual: Activitats i e-portafolis

Presentació equip: Resposta ?

Documents síntesi: mapes o altres

Reflexions: EB, frau fiscal, gènere, despesa social, valors.

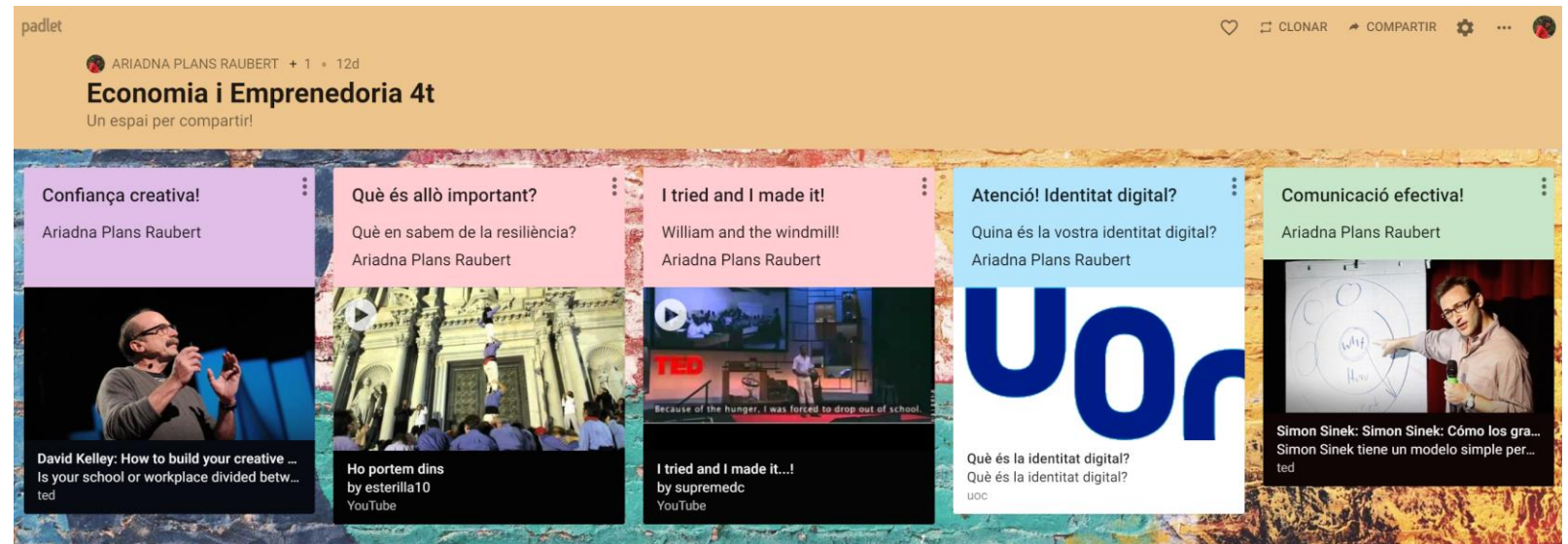
Prova

Passaport EConauta, B&E vocabulary manual

ACTIVITATS

ACTIVITATS

Donem valor a l'aprenentatge no formal: El mur

UD4 Res no és gratuït!

TANCAMENT

Transformació i canvi

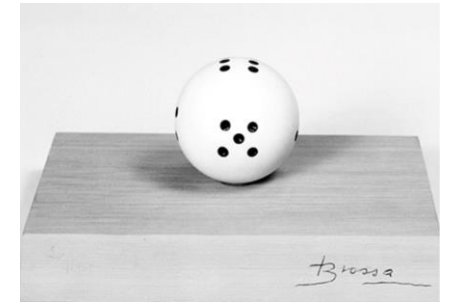
Adaptació

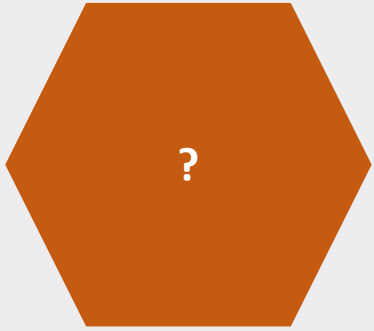
Mirada creativa

Qüestionar-se

Establir relacions

Compartir

TANCAMENT

Preguntes?

L'objectiu de l'educació és crear persones que puguin fer coses noves en lloc de repetir les que altres generacions han fet.

J.Piaget

MOLTES GRÀCIES!

